álljon az árviznek, eltüntek és igy lettek semmivé városok és falvak, nemkülönben azon vidék számos nagybirtokosainak áldozatai, melyek a pusztitó elem fékezése czéljából tétettek.

A nyomor és inség leirhatatlan és a segedelem nyujtása elodázhatlan: a Párisban és Francziaországban lakó magyaroknak kötelességévé vált honfitársaik sorsán enyhiteni: e végből aláirás nyittatott meg és ezennel figyelmeztetjük a magyarokat és Magyarország barátait, hogy a legcsekélyebb adomány is hálával fog fogadtatni.

Az aláirások elfogadtatnak Varjassy urnál, 3. rue Debrousse, az „Egyetértés" czimü budapesti hirlap levelezőjénél.

Az adakozók nevei a magyar hirlapokban közöltetni fognak.

Az adományok minden másodnapon küldethetnek el Pálffy Ferencz Szeged városa polgármesteréhez.

A május 17-diki miniszterium tiltakozása.

A jobboldali franczia lapok hozzák a május 17-diki miniszterium tiltakozását a franczia kamarában a kormány által javaslatba hozott és a márczius 13-diki kamara ülésben elfogadott napirend ellen:

Egy vizsgálat következtében, mely tizenöt hónapig tartott, a kamara bizottsága a nemzetgyüléstől az 1877. évi május 17-diki és november 23 diki miniszterek vád alá helyezését kérte.

Ezen vizsgálat tartama alatt, mely elé a vádlottak meg nem idéztettek, nyolczvan választásnak érvénytelenitése változtatta meg a kamara testületét, egy részletes uj választás megváltoztatta a szenatus többségét is, holott az alkotmány csak a szenatust jogositja fel arra, hogy a vád alá helyezés felett határozzon.

Mindezek daczára a vádlott miniszterek némán várták a jelentés előterjesztését.

Mit sem tettek a vád elenyésztetésére, mely őket fenyegette.

Készek voltak vádlóikkal találkozni azon törvényhatóság előtt, melyet az alkotmány megállapit.

Igy tehát a kamara önkényt, minden körülmények megfontolásával márczius 13-án — több mint 150 szavazat többségével elhatározta, hogy pör ne indittathassék ellenök. Nagyon szembeötlő, hogy épp ugy, mint a közvélemény, a kamara is elismerte a bizottsági jelentésben foglalt sérelmek valótlanságát.

Ezen határozat határt szabott alkotmányos jogának. Minden szó, minden tett, ugyan ezen tárgyra nézve illetékessége korlátain tulment.

És még is, egy második szavazásnál, mely a nemzetgyülés 500 tagja közül csak 217 szavazat által döntetett el, az határoztatott, hogy egy napirend állapittassék meg, mely ugyanazon tetteket constatálja és bünösöknek bélyegezze, melyeket épen azon kamara, ugyanazon ülésben, minden üldöztetéstől felment.

Ezenfelül a kamara felszólitja a kormányt, hogy ezen nyilatkozatot minden községben falragaszok által hirdettesse, ez egy oly rendszabály, mely a büntetés jellegét viseli, mivel a bünfenyitő törvénykönyv is azon büntetést szabta meg a legsulyosabb vétségekért, melyet a törvényszékek kimondhatnak.

Ez tehát megidézés és kihallgatás nélküli itélet, a vádlottak távollétében, egy nem illetékes törvényszék által kimondva. Ilyen itéletnek semmi jogérvényessége nincs.

A képviselők kamarájának joga volt egykori minisztereit vád alá helyezni: de az alkotmánynak egy czikke sem ruházza fel azon joggal, még közvetve sem, hogy itéletet hozzanak felettük, és őket elitéljék.

És azt, mit a kamarának a törvények meg nem engednek a vádlottak életére és szabadságára nézve, a kamara nem merészelheti bitorolni becsületükre nézve.

Erre nincs hatalma.

A napirend az egykori miniszterek tetteit a nemzeti lelkiismeret itéletére bizza. Mi pedig ezen napirendet terjesztjük azon legfőbb itélőszék határozata alá, meg lévén győződve ezen itélet törvényes és igazságos voltáról, melyet ezek baráti fognak hozni.

Broglie herczeg. Caillaux E.
Decazes herczeg. Brunet József.
De Fourtou. Paris.
De Meaux.
Páris, márcz. 15-én 1879.

Ezen okmányból hiányzanak Berthaut tábornok és Gicquel des Touches tengernagy egykori miniszterek aláirásai. A tiltakozás szerkesztői feleslegesnek tartották ezen utóbbiakat is felszólitani az aláirásra, annyival is inkább, mivel ezen férfiak még tényleges szolgálatban állanak s a katonai törvények tiltják az ily manifesztáczióban való részvétet.

	frt	kr.
Tognapi kimutatás	1013	09
Grizsa Juczi	2	—
Rákos-palota községben gyüjtetett	74	—
Juhász Sándor gyüjtése Nyitrán	65	—
Mezőberényi polg. olvasó-egylet	23	—
Soos Károly küldeménye	17	10
Kiss János	—	80
Béri Imre	—	80
Oláh János	—	80
Fáix Jakab	—	80
Tökés János	—	80
Nagyfeeő Albert	—	80
Kiss Sándor	—	80
Zuber Imre	—	80
Jankó Imre	—	80
Oláh Péter	—	80
A gyomai felső-részi olvasó-kör	15	—
Tóth István gépgyáros	6	—
Tóth István segédei	4	—
Egy társaság a következő jelige alatt:	7	—

„Éljen a király! — Igy kiáltott fel egy kis társaság, midőn a király szegedi utjáról szóló sürgönyöket olvasták, s bizván a király szavában, hogy Szeged ujra felépülend, szebben mint volt — adakozott hamarosan 7 frtot."

	frt	kr.
Az ungvári dalárda	31	80
Kéri Horváth László	1	—
Pintér Pál T.-Lök	1	—
A Nyiregyházán márcz. 15-én tartott közvacsora alkalmával összegyült	136	44
Dus Gerő küldeménye Mező-Berényből	6	—
Összesen	2010	43

és 20 frank, 72 db huszas, 1 dollár és 1 ezüst forintos.

*

Az e kimutatásban csak a gyüjtők neve alatt együttesen kimutatott összegekhez adakozók neveit jövő számunk hozandja.

Brehm Alfred tanár első felolvasása.

(Ny—y.) Brehm Alfred tanár ma este 1/2 8 órakor tartotta első természetrajzi felolvasását a föv. vigadó kis termében. A felolvasó nagy hirneve, valamint a jótékony czél, — a tiszta jövedelem tudvalevőleg a vizkárosult szegediek számára fordittatik, — oly nagy közönséget gyüjtöttek e szük terembe, hogy az a legutolsó zugig megtelt. Bátran mondhatjuk, hogy a közönség nem csalódott várakozásában.

Brehm épen oly kellemes előadó, mint képzett szaktudós, s világlátott természetbuvár. Rokonszenves előadása a költészet bájával ruházza fel a természet rideg alkotásait, s egészen uj világot tár fel előttünk, melyről a beavatlannak eddig fogalma sem volt.

Első előadásának tárgyát az „Éjszakhoni madárhegyek" képezték, melyeknek lakóit, s ezek életét előadó saját utazásaiból meritett tapasztalásai után ismerteti.

Néhány bevezető szó után, melyekben sajnálatát fejezte ki a fölött, hogy ily szomoru időben kellett először meglátogatnia hazánkat s egyszersmind megelégedését, ha sikerülend üde képei által a borongó kedélyekben egy perczre is eloszlatni a szomoruság érzetét — hozzá fogott képei keretének megalkotásához. Kezdetben midőn Isten a földet megteremté s legfőbb jóságával elhalmozta, az ördög, ki még ekkor az égben lakott, — mint egy normann monda tartja, — meg akarta semmiteni az Ur áldásos munkáját s egy nagy követ dobott a földre. Azonban az Ur észrevévén pokoli fondorkodását, Mihály arkangyalt küldte utána, s ez még jókor elérkezvén, kezével félre lökte azt, ugy hogy a tengerbe esett, a helyett, hogy a földet tette volna tönkre. Az ur azután az ördögsziklát is elhalmozá kegyével, azonban ez nem nagyon fogamzott meg rajta s a szikla nagyobbrészt terméketlen maradt. Ez ördögszikla Skandinávia.

Óriási kopár hegyei, hasonlóvá teszik Svájczhoz, Tyrolhoz, s az alpvidék többi országaihoz, s mégis első tekintetre meglátszik közöttük a különbség, a szárazföldbe benyomuló tenger hatása. A tenger képezi e vidékeknek szántóföldeit, mert ebből meritik a lakók a csodás gazdagságot, a halak ezreit, melyek elkészitve az egész világot elárasztják. Azonban nem csak a tenger nyujt megmérhetetlen kincseket, a hegyek is a madarak millióinak szolgálnak lakhelyül, melyek szintén nagy gazdagságot képviselnek. Brehm leirja az egyes madarakat, nem anatomice, hanem életük, szokásaik s természetük szerint, mint egy állati társadalmat, családi életük titkait is leplezve. A hallgató igazán azt hiszi, hogy tulvilági emberekkel van dolga, oly élénken rajzolja a dunnák életmódját, fiaik nevelését, gonddal épitett fészkeiket, mind saját tapasztalalai után tett tanulmányok szerint. A jeges vidékek algáit, girályait, jégbuvárait, mind vonzó képben varázsolja szemünk elé, ugy hogy hallani véljük a milliónyi madár szárnycsapásai által okozott zúgást s szemeink előtt is elsötétül a szárnyaik által elboritott ég. Brehm előadja látogatását egy ily madárhegyen, midőn a hegy szakadékaiból s repedéseiből milliónyi madarak bujtak elő látványuk által annyira elkábitva őt, hogy eszméletét vesztve elaludt.

Máskor ismét a sirályboritotta tengert tárja szemeink elé, a midőn az éjszaki napfény veres tündér világával egészen másvilági képet tüntet szemeink elé.

Az egyes madárfajokat a nemz. muzeum szép kitömött példányaiban be is mutatta, melyeket az igazgatóság bocsátott rendelkezése alá. — Azonban sokkal szebben, sokkal élénkebben tárultak előadása után képei a hallgatók lelki szemei elé, mintsem a bármily jól kitömött, de mégis élettelen példányok utján.

Brehm jövő felolvasása 20-án csütörtökön lesz. Felesleges a közönség figyelmét a jótékony ügy, valamint saját élvezete érdekében felhivni.

UJDONSÁGOK.

— márczius 18

— *Lapunk mai száma mellékletének tartalma: Országgyülés. A tiszai áradás. Fővárosi ügyek. Közgazdaság. Tárcza: Elemi katasztrófák.*

— Időjárás Budapesten. Gyönyörü tavaszi idő volt, derült napfényes. Hőmérő állása délben 10 R°, este 5 R°.

— A márczius 15-i ünnepélyekről utólag még a következőket jelentik nekünk: Kecskeméten a Népkörben volt az ünnep; az első felköszöntést dr. Németh Ödön mondta Kossuthért üritve poharát. Azután Szilády Lajos orsz. képviselő mondott tartalmas beszédet az ország helyzetéről. Török Árpád ügyvéd az ünnepélyen felolvasást is tartott. Végül a szegedi károsultak számára adakozás volt, mely bár a jelenvoltak máshol már adakoztak 33 frt 50 krt eredményezett. — Iglóról irják nekünk hogy márcz. 15-én délután 3 órakor a föiskolai növendékek mintegy 400-an kivonultak a honvédek sirjához, hol Fazekas Ferencz tanuló sikerült emlékbeszédet tartott. Az emlékbeszédet Bauer D. kinyomatja, s jövedelme a szegedieké lesz. — Debreczenben, mint a D—n irja, az emléknapot fényesen ünnepelték meg. Két órakor már hullámzott a tömeg a föiskola elibe, honnan egy negyed háromkor megindult a menet. Elől a 48-as honvédek saját lobogójuk alatt, utánok a debreczeni függetlenségi párt saját lobogója alatt, majd a föiskolai énekkar, föiskolai tüzoltó-egylet, tornaegylet, a tanuló ifjuság teljes számban, mindenik saját lobogója alatt; ezeket beláthatatlan néptömeg követte. Igy vonultak ki a 49. aug. 2-án elesett honvédek sirjához, hol lelkes szónoklatok tartattak az énekkar közremüködése mellett. Innen a menet Kossuth Lajos, Simonyi Ernő, Verhovay Gyula, Helfy Ignácz folytonos éltetése s nemzeti dalok éneklése közben az emlékkertbe vonult, hol ismét szavalat tartatott.

— A királyi pár ezüst lakodalmára vonatkozó tervezetét ma mutatta be a fővárosi törvényhatóság által e czélból kiküldött rendező bizottság. E szerint — ő felsége kivánságához képest — a kivilágitás s a dijtalan diszelőadásra szánt összeg, mely 8000 frtban állapittatott meg, a szegedi s a tiszavidéki árviz károsultak javára forditandó. A bizottság jelentésében ama tekintélyes összegekre utal, melyeket egyesek, társulatok s testületek a kivilágitásra megszavaztak, s inditványozza, hogy a fővárosi polgárság, — a fővárosi törvényhatóság példáját követve — a kivilágitásra szánt költséget az árviz károsultak részére juttassa. A jelentés ama pontja, mely a szegények megvendégeltetésére vonatkozik, tekintetbe véve, hogy eme kiadások a népkonyha alapból fedeztetnek, fenntartatott. A hódoló felirat lapjai már elkészültek s a városi képviselők felszólittattak azok aláirása végett a főpolgármester irodájában megjelenni. Az emlékérem s a felirat kizárólag magyar müvészek által késztittetik.

— Pestmegye negyedéves közgyülését gr. Szapáry István főispán ma d. e. 10 órakor nyitotta meg. Az alispáni jelentés, melynek felolvasásával a gyülés kezdődött, az utolsó negyed év alatt elintézett s történt ügyek felsorolására szoritkozik, s többek között élénken ecseteli a megye több helységeiben a belvizek által okozott tetemes károkat. Felhozza továbbá Sántha Péter a megye egyik legbuzgóbb tagjának s főpénztárnokának elhalálozását, kinek helyébe a közgyülés által uj tag választandó. A jelentés tudomásul vétetett. — Ezután Földváry Mihály alispán, a király pár ezüstlakodalmáról szólva, inditványozza, hogy a megyei bizottsági közgyülés szerencse kivánatainak feliratban adjon kifejezést, s a felirat átadására a belügyminisztert kérje fel. (Élénk helyeslés.) Inditványozza továbbá, hogy Szegednek, jótékonyczélu közintézetei javára 3000 frtot, (helyes!) s Dorozsmának s a többi tiszavidéki községeknek 1000 frtot (helyes! helyes!) szavazzon meg a bizottsági közgyülés a megye szabad rendelkezése alatt álló alapokból. — A közgyülés egyhangulag elfogadta az inditványt. Ezután áttért a gyülés a napi rendre kitüzött tárgyak tárgyalására. — Ezekből felemlitjük, hogy az 1879-ik évre szóló költségvetési előirányzatból a belügyminiszter az összes kiadásokat 226580 frt 66 krban a megye saját bevételei czimén előirányzott fedezetet pedig 2940 frtban hagyta helyben, mely eredmény folytán tehát 223640 frt 66 kr. lesz azon szükséglet, mely még fedezetet igényel. A megye által előirányzott összeg 238820 frt 66 krra rug. E szerint 12240 frt költség leszállitás mutatkozik. A megye 1878-ik évről há'ralevő kiadásainak fedezésére pótjavadalmazást engedélyez. Az ülés többi tárgya nem bir általánosabb érdekkel.

— Ujgőzmalom. A „molnárok és sütők malomtársulata" a vámház alatt, régi malma mellett egy uj malmot épittet. Az épitési szerződést most irták alá egyik legjobb nevü épitőmesterünkkel, Böhm Mátyással. Csak maga a kőmüves-munka valami 95 ezer forintba fog kerülni; az egész épület pedig berendezésével együtt valami 450 ezer forintba. Az öt emeletes malomból minden két hétben egy-egy emeletnek kell elkészülnie és az egész épitkezésnek aug. 15-ig be kell fejezve lennie. Az idők jelekint emlithetjük, hogy az egykor 40 frtos téglákért. Böhm épitész jelenleg csak 16 frtot fizet, (ezer tégláért) és a huszezer bécsi mázsa meszet, mázsánként 73 krajczárjával szállitják neki.

— A lánczhidi és alaguti jegyek szedésében gyökeres reform várható. A jegyek hihetőleg nem sokára végkép eltöröltetnek.— Hogy a Budára járó közönség ok nélkül ne örvendjen, sietünk hozzá tenni, hogy a vámfizetés megmarad. Házmán alaguti társulati igazgató ugyanis óraszerü villanykészüléket talált fel, mely ugy az alaguti, mint a lánczhidi közlekedésnél előnyösen alkalmazható. A készülék főelőnye az, hogy jegyekre egyáltalán nem lesz szükség, az ellenőrség mégis pontosabb lesz az eddiginél, továbbá, hogy a jegyszedő fölöslegessé válik, s igy ennek fizetése megtakaritható lesz. Házmán a készüléket bemutatta a közl. miniszteriumnak s legközelebb próbát tesz vele az alaguton.

— Az aradi vértanuk emlékére hirdetett pályázatban résztvett müvészeket Krivácsy József felszólitja, hogy müveinek a muzeum előcsarnokából leendő elszállitásáról april 15-ig intézkedjenek.

— A szegedi postahivatalt, mint a főpostaigazgató bennünket értesit, sikerült anynyira biztonságba helyezni, hogy mától fogva a pénzes levelek kezelését ismét felvehette. A Szegedre szóló pénzes levelek mától fogva a postahivatalok által felvétetnek, szállitmányok postai közvetitése azonban még nem eszközölhető.

— Szegedi napszámosok. A pestmegyei dunai gátakon 29 szegedi kubikos dolgozott már az egész télen. E szegény emberek értesülvén szülővárosuk szerencsétlenségéről végtelen aggodalomba estek családjaik sorsa iránt. Jankovics dunai kormánybiztos tehát most felkérte a belügyminisztert, hogy intézkedjék, mikép e munkások övéik sorsa és holléte felől értesitést nyerjenek.

— A Tisza és mellékfolyói vizállásáról ma a következő hivatalos jelentést teszik közzé: Szathmárnál a Szamos ma reggeltől délig 0.14 meterrel áradt. A Tisza Tokajnál 0,08, a Maros Aradnál 0.01, a Fehér-Kőrös Gyulánál 0.02 meterrel apadt. A Fekete-Kőrös vizállása Gyulával és a Tiszáé Szegednél áltozatlan.

— A holráczul dobolnak. Zomborból irják nekünk: A hirdetmények közzé tétele nálunk ősi szokás szerint még mindig dobszó mellett történik. A pandur bejárja az utczákat, minden sarkon megáll, s eldeklamálja, a mit az előljárók a lakosság lelkére akarnak kötni. A dolog rendje azt hozná magával, hogy az ilyen hirdetés olyan nyelven történjék, a minőt az illető városrész lakói megértenek. Nálunk azonban nem igy van a dolog. Bár a város lakosságának több mint fele magyar, a hivatalos hirdetést, mely itt a szamárbőr zugásának kiséretében tétetik közzé, a doboló hajdu ékes rácz nyelven deklamálja el, a melyet pedig a magyar lakosság közül csak minden huszadik ért. Az állam hivatalos nyelvét tehát Zomborban a hivatalos közegek csak ugy tisztelik, hogy a hivatalos hirdetéseket még azoknak is idegen nyelven adják tudtokra, a kik ezt az idegen nyelvet nem értik.

— Pisztolypárbaj. Ma reggel egy vasuti hivatalnok és egy gyógyszerész között a lóverseny közelében pisztoly-párbaj vivatott. A golyó előbbinek bal karját horzsolta. Okul az szolgált, hogy a gyógyszerész két tanu jelenlétében kiméletlen szavakban tört ki egy köztiszteletben álló fiatal hölgy ellen. B. hivatalnok ezért arczul ütötte. Erre következett a kihivás.

— A szegedi árvák érdekében. Herendről Fejes Dániel urtól levelet kaptunk, melyben a levéliró kijelenti abbeli készségét, hogy egy árván maradt szegedi gyermeket, fiut vagy leányt, bár mily vallásut, ki már életének 6-ik évét elérte, hajlandó magához venni, s illően felnevelni. Az ajánlatra felhivjuk a szegedi polgármester ur figyelmét. Czeglédről Csik Lajos ur, az ottani női házi ipartan mühely vezetője táviratilag értesitette a szegedi polgármestert, hogy az intézet oktatásra, élelmezésre és ruházásra elfogad négy szegedi leányt, olyanokat, kik a 12 évet még meg nem haladták. Árvalányok a felfogadásnál előnyben részesülnek. A lányok azonnal felküldhetők. E nemes példákra felhivjuk utánzás végett más hasonló tanintézetek figyelmét.

— A főváros segély-bizottságához ma 3700 frt készpénz folyt be; azonkivül sok élelmi szer és ruha. Egyes kereskedőházak valóban bámulatra méltó áldozatkészséget tanusitanak a fehérnemüek küldésében; főrangu hölgyek finom uj fehérnemüeket ajándékoznak Szeged hajléktalan leányainak; névtelen asszonyságok visznek a gazdasági hivatalba kocsiszámra kenyeret, egy hentes szintén egy kocsi szalonnát, füstölt hust, töpörtyüt hozott. A bejelentések alkalmával a segélybizottság tagjai nem birják visszatartani könyeiket. Ma Szegedre küldetett: 10,180 db kenyér, 9 láda ruha, 3 láda szalonna, 1 hordó rum, 1 hordó töpörtyü, 11 zsák különféle élelmi szer. Még a szegényházi aggok is 140 db. kenyeret takaritottak meg a szent czélra a maguk élelméből. A szegedi polgármester távirata szerint 5 napig nincs élelemre szükség, s eddig nem is fognak küldeni. Ma 35 egyént helyeztek el és közel 100 frtot osztottak ki a menekültek közt 3—10 forintos apró összegekben.

— A vaskori leletek. Emlitettük, hogy az uj lóversenytéren nem rég több érdekes régiséget találtak a most ott folyó földmunkálatok alkalmával. E leletek Fischer mérnök figyelmét kelték föl legelőször, ki észve vette, hogy a munkások koponyákat és régi fegyverdarabokat szednek ki a földből. A helyen, főkép csontvázakra akadni, melyekből eddig több koponyát átadtak Lenhossék tanárnak tudományos megvizsgálás végett. Mint halljuk a koponyák kétfélék; ezek tudományos megvizsgálása fogja kideriteni, ha vajjon elfogadható-e az az állitás, hogy e leletek az avarok korából valók. A talált fegyvereket és ekszereket ugyanis Pulszky avarkorbeliek állitja lenni. E tárgyakról a versenytéri földmunkákat vezető mérnök Jezovics K. következőket irja a „N. Hirl."-ban: Több váz mellett 15 centiméter magas és 10 cmt. átmérőjü bögre alaku edényekre akadtunk, de ezekből még nem juthatott a muzeumnak, miután a tudatlan és pénzsóvár munkások, abban a hiszemben, hogy talán pénzt találnak bennök, összetörték azokat, mielőtt hozzájok juthattam volna. Ez edények nem voltak egyformán elhelyezve a halottak mellé, hanem vagy a fejtetőhöz, vagy pedig a fej mellett a jobb vagy bal oldalon, de közvetlen közelében. Az eddig találtak közül nevezetes egy bronz kard-, öv-és hüvelydarab, igen csinosan és izlésesen dolgozott; néhány különös alaku csontból készült kés vagy tőrhüvely (kés nélkül), továbbá az emlitett edények és két gyöngy (átlyukasztva); több otromba alaku szeg és néhány vaspántrész.

— Uttévesztő. Emlitettük, hogy a tanács Vasvári Kovács Lászlónak egy uttévesztő felállitására nem engedélyezvén azt a helyet a városligetben, melyet kért, s melyet e czélra alkalmasnak tart, V. Kovács felhagyott tervével. Most azonban a tanács egy ily mulatságos játéknem meghonositását mégis czélszerünek találván, Kada alpolgármester elnöklete alatt vegyes bizottságot küldött ki, hogy a helyszinén vizsgálatot tartson és ennek eredményét jelentse be.

— Népesedési mozgalom. Budapesten a lefolyt héten élve született 274 gyermek, elhalt 231 személy; a születések tehát 43 esettel mulják felül a halálozásokat. — Az élve szülöttek közt volt 171 törvényes, 103 törvénytelen; nemre nézve 129 fiu, 145 leány. Halva született 16 gyermek, köztük 9 törvényes, 7 törvénytelen. A halottak közt volt 120 férfi, 111 nő, egy éven aluli gyermek 70. Az elhaltak közt egy éven alul tartózkodott Budapesten 11. (A tartózkodás tartama 9-nél ki nem tudható). Ez év 10 hetében élve született összesen 2527 gyermek, elhalt 2453 egyén, a születések többlete tehát 74. — Születések arányszáma 1000 lakosra: 44.0. — Halálozások arányszáma 1000 lakosra: általában 37.1, az egy éven felüli lakosságnál: 26.6, az öt éven felüli lakosságnál: 20.2.

* Egy nevelő, ki Szegeden volt alkalmazva, és a katasztrópha beállta végett kénytelen lévén állomását oda hagyni, óhajt igen szerény feltételek mellett alkalmazást nyerhetni. (Bővebb felvilágositást e lap kiadóhivatalában.)

* Intézeteink vetélkednek a szegedi vizkárosultak sorsának enyhitésében. Igy lapunk nyilttér rovatában a trieszti Assicurazioni Generali egy hirdetését közöljük, mely a vizkárosultakra különös fontossággal bir és azok figyelmébe ajánljuk.

A hivatalos lapból. Egyházi előléptetések. A király Németh József isauropolisi fölszentelt püspök és csanádi székesegyházi nagyprépostot, szkopi czimzetes püspökké nevezte ki, Nogáll Károly pápóczi prépost, győri székesegyházi kanonok, Szt.-Andrásról nevezett sári vagy sármonostrai czimzetes apát és püspöki helynöknek, az ozeroi (ansariai) czimzetes püspökséget adományozta.

Kinevezések. A király Chaby Ödön miniszteri titkári czimmel és ranggal felruházott miniszteri fogalmazót, valóságos miniszteri titkárrá, a miniszterelnök, a vezetése alatti belügyminiszteriumhoz, Forray Ferencz miniszteri fogalmazói czimmel és ranggal felruházott fogalmazó-segédet, valóságos miniszteri fogalmazóvá, az igazságügyminiszter, Tarnay Gyula egri kir. törvényszéki dijas joggyakornokot, ugyanezen kir. törvényszékhez aljegyzővé, Berthódy Tivadar eperjesi kir. törvényszéki irnokot pedig az eperjesi kir. törvényszékhez, segédtelekkönyvvezetővé nevezte ki. A vallás- és közoktatásügyi miniszter, Lovass Gyula csurgói állami tanitó-képezdei gyakorló iskolai ideigl. rendes tanitót, és Kokály Janka ugyanottani állami elemi leányiskolai ideiglenes női kézi-munka tanitónőt, ezen állomásaikon végig megerősitette.

Névváltoztatás. Steiner Adolf esztergomi lakos nevét Simonyira változtatta.

Ujegylet. A gödöllői kisdedóvó-egylet alapszabályai megerősittettek.

Ügyvédi kamrák. Az egri ügyvédi kamara fegyelmi birósága által közhirré tétetik, hogy Lipkay Kálmán gyöngyösi ügyvéd, az ügyvédség gyakorlatától ideiglenesen felfüggesztetett. Ugyane kamara választmánya közhirré teszi, hogy Szőllősi István h. ügyvéd, jászberényi lakos, a kamara lajstromába folytatólag fölvétetett. A n.-váradi kamara közhirré teszi, hogy Szokoly Tamás n.-váradi, és Borbély László n.-szalontai lakos ügyvédek, a kamara ügyvédi névjegyzékébe bejegyeztettek; továbbá hogy Jerzsák Ignácz nagy-váradi lakos ügyvéd, megyei árvaszéki ülnökké, Ferdényi Kálmán nagy-váradi ügyvéd pedig megyei aljegyzővé történt megválasztásuk folytán, a kamara ügyvédi névjegyzékéből saját kérelmükre kitöröltettek. A pozsonyi ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, hogy Lázár Sándor alsószőllősi ügyvéd, saját kérésére, az ügyvédek lajstromából kitöröltetett. A székesfehérvári ügyvédi kamara részéről ezennel közhirré tétetik, miszerint Steinberger Lipót ügyvéd, Pápa lakhelylyel, a kamara lajstromába folytatólag fölvétetett.

Szinház, müvészet.

— Hangverseny. A „Liszt-egylet" ma tartotta a „Hungária" disztermében hangversenyét, melynek tiszta jövedelme Liszt rendeletére a szegedi vizkárosultak javára fog fordittatni. A programm jobbára énekkarokból állott, melyeket az egylet Engesszer karnagy vezérlete alatt igen jól adott elő. — Kár, hogy az egylet nem számlál több tagot; a hangversenyen egy számnak el is kellett maradni, minthogy az egylet néhány férfitagja a szegedieken nem csak éneke, hanem az árviz helyén tettleges mentés által is segitségére akart lenni. A karok között különösen Cherubini „Blanche de Provence"-je vivta ki a közönség tetszését: ismételni is kellett. A női kar csakugyan kifogástalanul énekelt. Doppler Ferencz „alkalmi" szerzeménye „A kék partok", Bajza József balladája után, hasonlókép bir szép részletekkel, különösen az együttesekben. Zongora kiséretét Lechnerné és Sipos ur végezték. A karokon kivül volt magánének is. Fektér Ferencz ur Zichy néhány érzelmes dalát énekelte igen szépen, izléssel. — Kauserné asszony pedig Liszt két dalával nyert tapsokat. — Az elmaradt férfikar helyett Ravasz Ilona k. a. játszotta Liszt „koronázási indulóját" és a „Mephisto-indulót". — Az utóbbinál Mephisto a müvésznőt egy izben cserben hagyta; emlékezetét elhomályositá; a bátor játszó azonban nem vesztve lélekjelenlétét, megmutatta, hogy az ördögtől sem fél. Csak annál hevesebben játszotta el indulóját. A Hungaria terme közönséggel egészen megtelt.

— A nemzeti szinház drámabiráló bizottságában nagy feltünést okozott „Az eredendő bün" czimü társadalmi dráma, melyet szerzője névtelenül nyujtott be.

— A budapesti közönségnek e hónap utolsó napján két érdekes hangversenye igérkezik. A florencziek négyes társulata márczius 29-én és 31-én a vigadó kis termében játszani fog.

— Nemzeti szinházi hirek. Paulai Edét, mai névnapja alkalmából az egész drámai személyzet testületileg üdvözölte. Beresényi Béla beszélt. — Az „Ősdiak" tegnapi előadásán a közönség Márkus Emiliát gyöngéd figyelmével tüntette ki. A harmadik felvonás hatásos jelenete után háromszor kihivták és a zenekarból két óriási virágbokrétát is nyujtottak neki. — Ellinger aprilistól nyugdijba lép, de nem nyugalomba. Olaszországban fog énekelni. — A Feleki-pár e héten Székes-Fehérváron fog vendégszerepelni, Kassayné asszony Kecskeméten, Vizváry Gyula pedig Debreczenben.

— A pestvidéki kir. tvszék és Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye központi tisztviselői a szegedi árvizkárosultak javára a megyeház nagytermében f. hó 30-án este 7 órakor hangversenyt rendeznek. Jegyek előve válthatók: Huber János ékszerésznél Tratner ház, Grimm könyvkereskedőnél, hatvani-utcza, Tibély és Végh valamint Harsányi J. üzleteiben, váczi-utcza és Perczel Lajos urnál megyeház I. em. 8. ajtó. Ülőhely 1—3 sor 3 frt, a többi 2 frt, állóhely 1 frt. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

Egyletek, társulatok.

— A „budapesti m. gyorsiró egyesület" márcz. 16-án a képviselőház helyiségében közgyülést tartott, melynek főtárgyát képezé a korrekt stenogrammokra hirdetett pályázat eredménye. Beérkezett 16 munkálat, melyek közül 5 mint legkitünőbb az első dijra érdemesnek találtatott. Pályanyertes munkák szerzőinek nevei: Rácz Endre Székes-Fehérvárról, Vass Mihály theologus Sáros-Patakról, Grün Ármin nevelő Zsibóról, Márton Sándor Debreczenből, Lengyel Sándor vasuti hivatalnok Salgó-Tarjánról. A második dij oda itéltetett Tzigány János ügyvédjelöltnek Eperjesről, a harmadik dij Lippay Lajosnak Szegedről. A többi 9 stenogramm szabatosság és külső csinál fogva egytől egyig az egyesület elismerésével találkozott. Végül Markovics Iván elnök jelentést tett az egyesület által Budapesten mult héten rendezett irásversenyről, mely igen örvendetes eredményt mutatott fel. Ezekután az ezentul tartandó versenyirás feltételei állapittatnak meg.

— A főváros eshetőleges árvizveszélye a fővárosi egylet mai értekezletén is szóba jött. A szegedi katastrópha nem hagyja nyugodni a fővárost, mert az elhibázott Dunaszabályozás folytán hasonló veszélynek szintén kitéve van. Tenczer Pál hozta elő a kérdést s inditványozta, hogy a kormány ujolag sürgettessék meg a dunaszabályozási enquete elé terjesztendő részletes leirások iránt. Többen szóltak hozzá, mint Kammermayer, Weisz B. J., Reményi Antal stb. Ez utóbbi, ki szoros összeköttetésben lévén s baráti viszonyban élvén a közlekedési miniszterium főtisztviselőivel, egy dunaszabályozással foglalkozó hirneves mérnök bizalmas közlése után állitá, hogy a Dunaszabályozást nem az eredeti tervek alapján vitték ki, hanem hibásan eltértek tőle leginkább a vámház miatt s a kormány azért vonakodik a részlet-terveket az enquete elé terjeszteni. Nem lesz addig a főváros megvédve az árvizveszélytől, mig a dunaszabályozás innen lefelé 8 mérföldre kivive nem lesz. Végül abban állapodott meg az értekezlet, hogy miután Busbach inditványt igért bejelenteni a szabályozás ügyében, ezt fogja meghallgatni, de ha ez inditvány nem tétetnék meg, Tenczer fogja ezen ügyben meginterpellálni a tanácsot, mely különben kész arra, mint a polgármester kijelenti, hogy a Dunaszabályozásra százezreket, sőt milliót áldozzon a főváros, semmint később száz milliónyi károk legyenek.

Lehotai megdöbbent és vissza huzódott.

Késmárky elfedte arczát.

Kivül emberi hangok, kiáltozások hallatszottak és a fal csákányok ütésétől dübörgött. Egy szó tisztán és érthetőleg Berta nevét kiáltotta.

— Adorján! — viszonzá a lány.

Lehotai mint a hiuz leste Berta mozdulatát. De a leány nem mozdult meg és elszánt tekintete Lehotairól sem fordult el.

— Vőlegényed érkezik, — figyelmeztette Lehotai fásultan. — Az élet most kedves előtted. Nem félek fenyegetésedtől.

— A szabadulás biztos reménye és tiszta szerelmem után várható üdvösségemre esküszöm, — szólt a leány ünnepélyesen, szivére téve kezét. — Öldöklő kezed a halálba dob engem.

— Nekem nem kell az élet! Engem meg nem menthet a segitség! — válaszolt kegyetlenül Lehotai. — De boszulatlan meg nem halok.

Berta csöndesen hátravonult a tüzmáglya felé.

Késmárky letérdelt.

— Berta! engedj meghalni! — kiáltott s azután Lehotai felé fordult. — Légy kiméletes. Ne engem, de a szelidség és szeretet ez angyalát kiméld. Könyörülj, légy kegyes. Engedj élni! — könyörgött a milliomos és egészen Lehotai elé csuszott.

— Kőszivem és aczél szándékom van! — mond Lehotai visszalépve, hogy czélozhasson.

— Berta, várj! — orditott Késmárky. — Te is várj kegyetlen ember. Csak egy pillanatig várj, hadd jegyezzem föl, hogy ő gyermekem volt. Várjatok, mind a ketten várjatok.

A másik pillanatban Késmárky végig rogyott a padozaton.

— Szivembe véstem, hogy gyermekem!

Azzal a vadász késsel szurta át magát, melyet ma este tett zsebébe.

Berta hozzá rohant és fölemelte fejét.

— Atyám! — zokogott ráhajolva.

Lehotai kezéből kiesett a fegyver, s ő maga ott állt, nézve a patakzó vért, az apát és leányát.

— Szive volt! — mond csodálkozva. — Arany a sárban.

Késmárky lélekzete nagyokat hörgött, mint mikor a hordóból a folyadékot öntik ki.

— Értted halok meg és boldogságodért, — szólt csöndes, fogyatékos hangon. — Nyugodtan halok meg, mert a te szereteted jutalma kiterjed én reám is. Hallod, valaki neved mondja. A vőlegényed!

. . . Mire az épületet kibontották, s felhatoltak a szobákba, melyek már telve voltak füsttel, az élők közt egy halottat is találtak.

Lehotai Ödön mozdulatlanul állt ott a halott mellett, s a hozzá intézett megszólitásokra nem válaszolt semmit. Boglári erőszakkal ragadta el onnan. Ideje is volt, hogy elvigyék, mert néhány percz mulva a tető beszakadt. Késmárky teste ott hamvadt el.

— Egy szót sem szól! — kiáltott Boglári ijedten, mikor a megszabaditott Lehotaival a kertbe ért. — Ödön, mi történt? Szólj! Nem tudod hogyan történt?

— Tudom, tudom, — szólt végre sivár hangon, — hogy tanulnom kell még egy ostoba ludtól, mely tolla tisztaságát még a pocsolyában is megőrzi.

Az orvos, kit Tápió hozott magával, szomorun tekintett Lehotaira, és valamit halkan oda sugott Tápiónak és Boglárinak.

— Minden tetteknek kutfeje! — fohászkodott a festő, és szemei megteltek könynyel. — Bizonyosan a bánat és fájdalom szegény Mari végett.

Lehotai soha sem tudta elmondani többé, hogy mi történt ez éjjel.

Berta pedig csak az egyik részét tudta a történteknek, s azt könyhullatások közt sokszor elmondta vőlegényének és férjének.

És ez vigasztalásul és bátoritásul szolgált Tápiónak az élet küzdelmeihez.

— Ha ilyen embereknél is megszólalhat a sziv, — szólt Bogláriboz, kivel együtt hallgatták meg Berta első elbeszélését, — akkor meg vannak a törvények és biróságok, melyeket világi szerrel még nem alkottak meg. Akkor az emberiség visszatör a rendeltetésétől elcsábitó gonoszra. Teljes hatalma semminek sincs a sziv fölött, mert az az érzelmek soha el nem pusztitható öröksége és nemzedékről nemzedékre száll.

(Vége.)

TÁVIRATOK.

—

Árvíz.

SZEGED, márcz 18. (Külön tudósitónktól.) **A ma történt hivatalos összeirás szerint Rókuson áll 14 ház. Ebből lakható 9. Az alsóvároson áll 56 ház. Ebből lakható 42. A palánkban áll 248 ház. Ebből lakható 217. A többi mind rom. Egy távirdahivatalnok, mint épen most jelentik megőrült. A többiek megbetegedése kimerülés következtében valószinü.**

Szeged, márcz. 18. Felad. d. n. 3 ó. 40 p. érk. 4 ó. (Külön tudósitónktól.) Ma délben volt a tanáeskozás a vasuti indóháznál a közigazgatásnak a szegedi törvényhatóság kezébe letétele végett. Résztvettek a tanáeskozásban Dáni főispán és Pálfy polgármester is. Tisza miniszterelnök legelőbb is Kállay egyenes kivánságára azon kérdést veté föl: Van-e panaszuk a kormánybiztosi intézkedés, különösen a rendőri és mentő eljárás ellen?

E kérdés azért vettetett föl, mert némelyeknek sehogy sem volt inyökre, hogy a mentő bizottság személyválogatást nem tett, hanem minden erejét arra fordità, hogy előbb a szegények anyagszere mentessék. Oly szigoru volt eljárása a mentőbizottságnak, hogy az utalványokkal visszaélőket és azokat, kik pénzért a csolnakokat fölöslegesen használták, válogatás nélkül letartóztatták. Igy sem lehetett eléggé erélyes azok ellen, kik erős házaik anyagszerének mentését elébe tették az életmentésnek és a szegények leroskadt házaiból való kihurczolkodásnak.

A polgármester Tisza kérdésére azt válaszolá, hogy részéről semmi jogosult panaszt nem tud és csak a legnagyobb elismeréssel nyilatkozhat a mentők önfeláldozásáról. Tissza erre előadta, hogy miután a rendőri és mentési teendőket végző képviselők kimerültek s kötelességük is szólitja őket, a város tisztviselői gondoskodjanak a teendők átvételéről. A főispán és polgármester bár aggodalmat okozott nekik a hivatalnokokra nehezedő csapás, mely akadályozza őket lelki és testi nyugalmuk helyreállásában, kijelölték azokat az egyéneket, kik átveszik az adminisztrácziót. Ebbeli határozatukat, különben a közgyülés mai határozatától függesztették fel. Tisza figyelmezteté őket, hogy a közgyülésnek el kell fogadni az átvételt, mert az adminisztrácziót önkénytesen vezető képviselők felett nem disponálhat.

Ezután a katonai parancsnokság jelentést tett, hogy emberei, mihelyt anyagot kapnak készen vannak a sekélyesebb vizü utczákon gyalog járdákat emelni. — Egyuttal készeknek nyilatkoztak a távozó mentőerőt katonailag pótolni. A polgármester és főispán kéreték Tiszát, hogy Lukács a kormánybiztos hosszasabban maradjon Szegeden. Tisza azt mondta, hogy Lukács meg három napig marad, igyekezzenek feleslegessé tenni a kormánybiztos további ottmaradását.

A tanácskozás végeztével az indóháznál összegyült polgárok Polczner vezetése alatt Tiszánál tisztelegtek. Polczner a következőket mondotta neki: Azon nagy szerencsétlenség közepett, mely Szegedet érte, ha hathat valami vigasztalólag a szegedikre, az az uralkodó látogatásán kivül a kormány fejének megjelenése, kinek a hatalom kezében van, a szegedieken előlegesen is segiteni. Beismerik és belátják, hogy a mi emberileg lehető volt, eddig is megtörtént. Külső okok, régebbi időkben történt mulasztások összesége idézte elő a katasztrófát; de reménylik, hogy ezek nem fognak ismétlődni többé. Tudják, ugymond Polczner, hogy rövid idő alatt mindent tenni nem lehet; meg vannak azonban győződve, hogy a kormány és a törvényhozás által minden megtörténik Szegednek fölemelésére. Megütközéssel értesültek arról, hogy holnap az országgyülés inditványt akar tárgyalni, mely időelőtti és egyoldalu intézkedéseket javasol. Kérik a kormányelnököt, hogy a szegediek ügyét ne engedje elhamarkodott határozatok által helytelen irányba terelni. Kérik, tegyen meg mindent a városért.

A miniszterelnök következőleg válaszolt: A Szegedet ért csapás egész Magyarországot érte; ha nem is közvetlenül, de közvetve egyformán sujtja az az egész hazát. A nyomorért és pusztulásért, mely e várost érte, kell, hogy minden magyar ember szive, a királytól kezdve le a legutolsó polgárig egyformán fájjon. A kormánynak nemcsak feladata, hogy mindaz, mi Szeged városa érdekében megtehető megtétessék, hanem egyuttal elodázhatlan kötelessége is. A nyomor és pusztulás, mely a leirásokat valóságban messze felül mulja, őt kétszeresen sarkalja a szükséges intézkedések megtételére. Az intézkedések vagy rögtönösek, vagy olyanok, melyek épen Szeged városa érdekében bizonyos időre elhalasztandók, mely időt azonban csak hetekre lehet tenni. A mi a törvényhozás előtt tárgyalandó indítványt illeti, ő a maga részéről oda fog törekedni, hogy csak olyanok fogadtassanak el, melyek Szeged városának érdekében állanak. Az országgyülés bölcsesége kikeresi az utat és módot, melyen Szeged városán segiteni lehet.

Ezzel a miniszterelnök a küldöttség vezetőjével kezet szoritott és az egy órai vonattal Budapestre ment.

Szeged, márcz. 18. (Az „Egyetértés“ távirata). A városi képviselőkből álló küldöttség most tisztelgett a miniszterelnöknél Polczner vezetése alatt, könyörögve kártalanitásért azon negyvenezer embernek, kik mindenüktől megfosztva koldusként állanak itt. Ne vegye a kormány képviselőnk inditványát irányadónak, ki adatok hiányában csekélységet kért, rosz modozatot ajánlt, az orvoslás csupán kölcsönnel nem eszközölhető. A legmagyarabb városnak igy vége lesz. A miniszterelnök meghatottan válaszolt, kijelentette, hogy ő sem hitte a pusztulást ily roppant mérvünek, de mindent meg fog tenni a mi hatalmában áll a vész enyhitésére.

Szeged, márt. 18. (Külön tudósitónktól). Tisza miniszterelnök ma 9 órakor reggel előadta nézeteit a Kállay alatt működő mentő bizottságban Szeged rendezése és jövője felett. Legelső feladat a viz levezetését és a belterület kiszáritását eszközölni és városi adminisztrácziót helyreállitani. Ha a viz annyira lefoly az átvágáson, hogy a város térein és utczáin száraz szigetek képződnek, e szigetekre fognak felállitatni a szivattyuk a teknősebb helyekről a vizet kiszivattyuzni. A károsultak előleges segélyezését illetőleg, nézete szerint annyi adomány foly pénzben, ruhában és élelemben, hogy az állam nem lesz terhelve. A végleges rendezésre nézve hosszabb idejü kamat nélküli kölcsönök adását tartja szükségesnek a házak épitésére, az ipar és kereskedelem támogatására. A moratoriumot nem látja czélszerünek, hanem szolid pénzintézeteknek oly állapotba helyzését, hogy a hitelügyek rendes kerékvágásba jöhessenek a pénzintézetek liquidatiója nélkül, miután a város háromnegyed részben ujonnan épitendő, az épitkezés egész városra kiterjedő terv szerint történjék. Kállay felhozta, hogy okvetlenül szükséges külföldi szakértőkkel felülvizsgáltatni a szabályozást és kikérni véleményüket. Tisza erre azt válaszolta, hogy maga is érzi annak szükségét és fontosságát. Meg fog történni, Délben lesz a tanáeskozás az administratió helyreállitásáról. A Szegednek nyujtandó végleges segély dolgában az nézete a polgároknak, hogy az összeg nagysága még meg nem állapitható. Tisza bizottságot akar felében városi, felében országos tagokkal, a mely bizottság a vizár megkötése után szemle és adatok alapján felbecsülje a károkat. Addig csak a segély módja és határai állapithatók meg.

Szeged rendkivüli közgyülése.

Szeged, márcz. 18. (Külön tudósitónktól.) Szeged városa a vésznapok óta ma tartotta délután 4 órakor 32 képviselő inditványára első rendkivüli közgyülését a vizben uszó városháza helyett a „Hungária“ szálloda éttermében.

A népes közgyülést a **főispán** fuldokló szavakkal nyitotta meg. Marinshoz hasonlitá magát, ki sir Szeged romjain. Megtörtént, — ugymond — viseljük sorsunkat nyugodtan. Az isten adta, az isten elvette. Az országos részvét vigasztaljon bennünket. Jelenté, hogy a segély tömegesen érkezik, a részvétben a király is osztozott; lejött reményt nyujtani; ő mondá, hogy Szegednek **lennie kell**. (Zajos éljenzés a királyra.) Jelenté tovább a főispán, hogy a miniszterelnök elutazása pillanatában becsületbeli kötelességének mondta: megtenni mindent Szeged felemelésére. Előadta továbbá, hogy minő határozatokban állapodtak meg a miniszterelnöknél tartott értekezleten. Nevezetesen: hogy a törvényhatóság egész kiterjedésében életbe lépjen; alakittassék rendőrség, élelmezési és pénzkiosztó bizottság. Valamennyit megalakitották.

Előbb azonban **Obláth** inditványára a főispán kimondja, hogy mindazon törvényhatóságoknak, magánosoknak, kik földönfutóinkat ellátják, továbbá a rendtartás és a mentés körül dolgozóknak, Kállaynak és az alatta működő országgyülési képviselőknek, önkényteseknek, tüzoltóknak, addig is, mig egyenkint tehetik, egyetemleg jegyzőkönyvileg köszönet szavaztassék.

Ezután eszmecsere keletkezett a rendőrség megalakitása végett.

Taschler főkapitány rendkivüli eli-merését fejezi ki a mentőknek önfeláldozó működésükért és Polznerrel, Szluha Ágostonnal egyértelmileg inditványozza, hogy miután a városi rendőrségben nincs se kellő személyzet, se léleknyugalom, kéressenek fel az eddigi működők, hogy folytassák néhány napig még működésöket, a lokalis ismeretekkel birók Szluha és Pillich hozzájárulásával. Hasonlókép kéressék fel Kende Kanut, a szállitás további vezetésére, segédekül adatván mellé Jungen, Jakabfi és Endrédi.

Ezután elfogadták **Szluha** inditványát, hogy Uj-Szegeden barakkok épittessenek a hajléktalanok részére és tüzelő szerek szereztessenek be.

Reizner 15 pontban inditványozza ezután a város védvonalának felállitását, megyei székhelyivé tételét, laktanyák épitését, öt millió állami segélyt előlegesen, tiz milliót épitkezésekre, bizottság kiküldetését szabályozási tervek készitésére és a károk felbecsülésére, a város ármentesitésére épitkezési tanács felállitását, az árvizkárosultak adómentességét, ujonan épitkezők 15 évi adómentességét, hat hóra moratoriumot, és garanczián a város jövőjét illetőleg. Inditványát egy bizottsághoz utasitják tanulmányozás, esetleg javaslat végett.

Ellenben elfogadják **Szluhának** az előleges értekezlet megállapodásából benyujtott inditványát, hogy

először kéressék fel a kormány a viz levezetését mentől gyorsabban eszközölni;

másodszor államilag kiépitett körtöltéssel a város árviztől biztositassék;

harmadszor, hogy mihelyt a körülmények engedik, a város és lakosok kárai felbecsültetvén a törvényhozástól országos kárpótlás kéressék. Elfogadták végül **Balogh** János közjegyző inditványát, hogy fölterjesztés intéztessék a kormányhoz és törvényhozáshoz, miszerint addig, mig a Tiszaszabályozás rendszere gyökeresen nem változik, egész vidékek ninesenek bátorságban, épen azért a Tiszának szabályozása országossá tétessék.

Közgyülés után **Taschler** vezetése alatt három tagu küldöttség jött felkérni Kállayt és társait a további működésre. Ezek azonban kijelenték, hogy feladatukat befejezettnek tekintvén, kötelességük elszólitja őket. Nézetök szerint a törvényhatóság nehézség nélkül átveheti az ügyeket.

A képviselők egy része az éjjeli vonattal indult, más része Szatymaznak csolnakon, onnan Kecskemétnek haza.

Szeged, márcz. 18. Felad. d. u. 3 ó. 40 p. Érk. 5 ó. (Külön tudósitónktól.) A katasztrófa borzalmait átélt emberek egyre jönnek vissza Szegedre családtagjaikat keresni. Senki sem tudja elveszett övéiről, hogy a menekülők közt vannak-e, vagy a halottak közt. Az elhelyezett menekültek jönnek házukat vagy romjait megnézni. A polgármesternél táviratokban az ország minden pontjáról tudakozzák egyik vagy másik családnak sorsát, hollétét. Vizbe fultat Ujszegeden 267-et temettek el. Az alföldi töltés körül, a makkos erdő táján minden expedicziókor megakad a csáklya egy-egy holttetemben.

Egyesektől a legborzasztóbb részleteket hallani családtagjaik elvesztéről. K—sz alföldi vasuti igazgató gépész mérnök a rémület éjszakáján lakásából a viz által kiüzetvén, két kis gyermekével egy fára akart felmenekülni. A térdig érő vizben el is ért a fáig, egyik fiát fölvitte arra s oda kötötte az ágakhoz, hogy le ne essék. Azután lement a másikért, hogy azt is fölvigye. Időközben a viz megnőtt, s a gyermek lent már alig hogy ki volt a vizből. Az apa felvévén a gyermeket kezdett vele fölmászni a fára a rohamosan emelkedő viz elől. A fa derekán érezte, hogy terhével nem bir feljutni; ereje elhagyta, s hogy saját és már fent a fán biztonságban levő gyermeke életét megmenthesse, kénytelen volt a hátán ülő gyermeket ledobni a vizbe, ez ott rögtön el is tünt s azóta testét sem találták még meg. — Imént előadta egy asszony felismert férje halálának körülményeit, Férje a rémes éjjel holmijokat menté a padlásra, feladogatva családjának az egyes tárgyakat. Az áradat rátörte a kaput és oda szoritva falhoz, ott ölte meg családja láttára. Ilyen, sőt ennél borzasztóbb részletek történtek amaz éjszakán. — Hitelesen máig sem lehet konstatálni: hány családot és kiket ölt meg a házakban azok összeomlása. Néhány rémhirt az ijedelem szült. Meglehet ugyanazok megmenekültek, a kiket holtnak hirdetnek és megforditva. A holtakat azon név alatt vették jegyzékbe, melyen a körülállók ráismertek. Két kaputos és nehány jó módu gazda kivételével a halottak a szegényebb osztályhoz tartoznak.

A tulajdon körül sürün jelentkeznek a vitás kérdések. Árva és eltévedt gyermekek száma szaporodik. A csecsemők éhen halnak, mert nincs szoptató anya. A betegeket mind elszálliták. Az ezentul megbetegedők részére a főovros ajánlatára a lyceumban és barakban rendeznek kórodát. A menekülés már szórványos: vonatok, hajók elinditása egyre gyérebb. Azok, kik eddig nem távoztak, maradnak állandóan; fa- és gyékény-sátrakból készitenek ideiglenes hajlékot.

Most már a mentők is szélednek. Az aradi tüzoltók vezetőjét Moldovánt, ki kitünően vezeté a rábizott mentési munkákat, Salacz aradi polgármester visszahivta. A nyomor képei szelidülnek. A pusztulás e rémes tanyáján valami szokatlan uj élet kezd támadni, mint egykor az ősöké lehetett, mikor sátraikat uj helyen felütötték. A száraz területrészeken oly élénk vásár van, hogy országosnak beválnék. Greguss Imre az imént kapott utalványt egy ladik állandó használatára: hogy a „Vasárnapi Ujság“-nak vázlatokat készithessen. A nagybecskereki polgármester Hertelendy torontál megyei főispán utján táviratilag panaszkodik hogy az előtte fekvő községek mind elszedik a menekülteket, Nagy-Becskereknek egy sem jut.

Szeged, márcz. 18. (Külön tudósitónktól.) Éjjeli vonattal két ferenczrendi szerzetes Gyöngyösre szállitotta az alsó városi plébánia kinceseit, köztük szt. Gellért kazsuláját, Mátyás királynak itteni országgyüléskor adott palástjából készült kazsulát, Mária Terézia saját kezével himzett vecsernyés palástját és sok nevezetes történelmi oklevelet. E templom oltárai összeomlottak, a szentélyfala megrepedt. Felsővárosi szt. György templom sirboltja mára virradólag beomlott. Az alföldi indóház közelében összeomlott malom romjaiból megmentetett a moinár, ki nagy zuzódásokat szenvedett, ki jelenté, hogy 30—35 ember lelte ott a romokban halálát, ő is egy kis fali lyuknak esvén azon levegőt szivhatott, minek menekülését köszöni, felesége gyermekei tetemének kifogását kéri. Egy ponton-csolnak ide rendeltetett. Az egyenkint visszaszállingózó honorácziorok dologtalan töltik a napot az Oroszlán kávéházban, hol egymást biztatják fel, és a polgárságot izgatják mindenki ellen, a ki nem szegedi. A szerencsétlenség által elkeseritett kedélyek elmérgesitését vonhatják maguk után ezen üzelmek. Bakayt szidják, miért nem kért 25—30 milliót Szegednek. Saját káraikat 10—20-szoros értékre becsülve hirdetik. A polgármester mellé a segélypénzek kezelésére minden napra két ellenőrző biztost választottak egyelőre dijtalanul. Ügyvédnek, orvosnak és a többinek most nem lévén munkája napidijas funkeziók behozatalán és birtokba vételén törik fejüket, miket fedezne majd a segélypénzt. Orvost a kormánybiztos négyet Temesvárról volt kénytelen rendelmi, mert a szegedi orvosok előkaphatók nem voltak és most panaszolnak az orvosok, hogy idegen orvosok alkalmaztatnak a helybeliek mellőzésével. A derék néppel végezve van, nyomorán lehetőleg segitve. A honorácziórokkal több lesz a baj. Kállay ma is gyöngélkedik. A pestiek tömegesen készülnek elhagyni Szegedet az emlitett izgatások következtében. Csongrád hős hajós kapitánya sem hajlandó tovább maradni, ha a pestiek elmennek. Képviselők bizottsága Tiszától állami rendőrségből 25—30 ember leküldését sürgetik.

SZENTES, márcz. 18. (Saját tudósitónktól.) **A borzasztó délnyugati szél által ostromolt bőkényi gátakról küldöm e tudósitást. Szentes városának ezrei — derék polgármesterük folytonos lelkesitései mellett — folytatják az élethalál harczot. A bőkény-mindszenti társulat gátjainál a veszély hajszállon függő. Ha a szél észak-nyugotira fordul, akkor katasztrófát idézhet. Estig künt maradok. A Tiszának tegnap Szolnokról jelzett áradása komoly aggodalmakat keltett.**

Csongrád, márcz. 18. (Az „Egyetértés“ távirata.) Igen kedvesen hatott ránk a tegnap este tartott árvizvészbizottság ülése alatt érkezett Tisza Kálmán azon tudósitása, hogy Csongrád város — mint árvizkárosult — 5000 frtot azonnal vegyen át a szentesi adóhivatalnál, persze mint szorongatott helyzetében ajándékot. A szegény kimerült város népe ezt „éljen“-nel fogadta s köszönetet mondott érte. Mai nap 40 kocsikaró érkezett Félegyházáról a védekezésre fölhasználandó a kormánytól adva. Nem tudjuk, ha pénzért-e? vagy ajándékul, minthogy ha nem ajándék, akkor nem fogadhatjuk el csak a végszükségben, minthogy 211,500 karónk van már részint fölhasználva, részint készletben. 455 katona is érkezett terhünkre a városba védekezni, de ezt mi nem kértük, mely okon a polgármester ur azonnal táviratozott is a belügyminiszterhez, honnan az jött válaszul, hogy indokolt folyamodványt terjesszen az országgyüléshez ez ügyben, ha nincs szüksége e katonaságra. De Szentes város óhajtaná, hogy e katonaság oda menjen . . . Mi nem ellenezzük.

SZENTES, márcz. 18. (Külön tudósitónktól.) **A délnyugoti szél fuvás a védmunkák javitását nehezíti és a helyzetet veszélyezteti. A kormány 5000 frt segélyt és 20,000 frt kölcsönt utalványozott.**

Szentes, márczius 18., d. u. 2 óra 50 perez. (Hivatalos.) Éjfélben nagy szélvész dühöngött, ma délelőtt is erős szél fu, de most már megszünt. A töltésvonalon semmi ujabbi sérülés nem történt, a munka erélyesen folyik, a veszélyes helyek holnap estig mind rendbe lesznek hozva, ugy hogy viharban is sikerrel védhetők lesznek. A viz lassan bár, de folytonosan apad.

Jászberény, márcz, 18. (Az „Egyetértés“ távirata.) Jászberényből a szegedi vizkárosultaknak 500 frt készpénz, 4649 kilo kenyér, hus főzelék már 16-án elküldetett. Ma nagyobb mennyiség küldetik. Az adakozások folytonosan nagy mérvben folynak.

Páris, márcz. 18. (Az „Egyetértés“ távirata.) A francziák részvéte a szegediek balsorsa iránt rendkivüli. Varjassy tegnap tetemes összeget inditott utnak Magyarországra. Az itteni osztrák-magyar követség még csak ma bocsátott ki felhivást a szegediek javára való adakozás ügyében. E késedelem általános viszszatetszést szül.

RÓMA, márcz. 18. (Az „Egyetértés“ távirata.) **Olaszország az oroszok aspirácziója értelmében Kelet-Rumélának Bulgáriával való egybekapcsolását veszi czélba. Oroszországgal szövetkezve az olasz kormány Anglia kivánságának a középtengerre akar véget vetni s egyuttal a nemzeti elv fenntartását akarja ezáltal fenntartani Ausztria-Magyarország és Németország ellenében.**

Szentpétervár, márczius 18. (Az „Egyetértés“ távirata.) Az eh ó 12-én kitört zavarok óta, melyek reggeltől késő éjig tartottak, minden nap tüntetések rendeztetnek az egyes gyárak munkásai által. Suroff városi kapitány parancsára Pétervár minden egyes gyárába kisebb-nagyobb kozák csapatok lettek elhelyezve.

Szerajevo, márcz. 18. Az ország kormányzója Württemberg herczeg utjából visszatért. Vucic Frei-Pasquale boszniai római katholikus püspök ma püspöki székhelyét Sutowko zárdából Szerajevóba tette át.

Belgrád, márcz. 18. A szerb kormány valamennyi hatalmat felszólitott legelőnyösb kedvezményü szerződések kötésére. Szerbia és Anglia közt ily szerződés aláiratott. Márczius elején itt nagy bizottság fog alakulni vasuti ügyekre nézve.

Konstantinápoly, márcz. 18. A slivnoi néptömeg azonnal, a mint megtudta Schmidt pénzügyi igazgató és Stolypin tábornok megérkezését Kutuliban, támadó állást foglalt, mely Stolypint arra kényszerité, hogy bolgár milicziа által többeket fogasson el.

Róma, márcz. 18. A „Pol. Corr.“ jelenti: A vatikán alkudozásra lépett a bolgár kormánynyal egy Bulgária részére kinevezendő római katholikus patriarcha ügyében.

Bécs, márcz. 18. A „Pol. Corr.“ jelenti: Miután az olasz kormány a franczia kereskedelmi szerződés 1878. évi junius 21-iki azon pontját, mely a származási bizonyitékokra vonatkozik, megszüntette, igy tehát minden osztrák-magyar áru is küldethetik Olaszországba származási bizonyiték nélkül, anélkül hogy kedvezőtlen vámolásnak alá vettetnék.

Róma, márcz. 18. A Novara-emlék leleplezése 23-kán fog végbe menni; az osztrák-magyar hadsereg is képviselve lesz.

Prága, márcz. 18. A polgármester egy felhivást bocsátott közre, adakozásokra a szegediek részére, az adakozások igen bőven folynak be.

London, márcz, 18. Blackford a felsőházban egy megrovási szavazatot jelent be a zulu háboru miatt.

Drinápoly, márcz. 18. A „Pol. Corr.“ jelenti: Skobeleff tábornok a hátvéddel egyelőre Mustafapasába vonult vissza. Elindulása előtt Skobeleff tábornok igen szivélyesen bucsuzott el az osztrák-magyar konzultól és a török hatóságoktól. Az elinduló muszkákkal 20,000 bolgár család hagyta el Ruméliát. — Kelet-Rumélіában nagy izgalom uralkodik. Skobeleff tábornok kénytelen volt rögtön csapatokat Slivnóba küldeni, hol a Stolypin tábornokkal Kutuliba megérkező Schmidt pénzügyi igazgató ellenséges tüntetések czéltáblájául szolgált.

Szt.-Pétervár, márcz. 18. Egy márczius 16-iki weltjankai sürgöny szerint Biesadecky osztrák, Kabiadis török, Rózsahegyi magyar és Petresen román képviselők márczius 16-án Astrachánba utaztak, de Semjanyban, hol a járványos vidékről kilépnek, alá fognak vettetni a vesztegzári rendszabályoknak.

Lemberg, márcz. 18. Potocky gróf helytartó Szeged városa részére az egész országban gyüjtéseket rendelt el, az országos bizottság mai ülésében Szeged részére 2000 frtot szavazott meg.

Bécs, márcz. 18. A „Pol. Corr.“ jelenti Athenből: A görög bizottság Prevesában utasitást kapott, várná be a porta által teendő uj javaslatokat. Ezeknek átvétele után a bizottság Athenbe utazik vissza.

Cettinye, márcz. 18. A „Pol. Corr.“ jelenti: Valamennyi montenegrói kerületi kapitány egy uj igazgatási rendszer behozatala felett tanáeskozik.

Pétervár, márcz. 18. Az „Ag. R.“ kijelenti: A kormány éppen nem szakasztotta meg Törökország kiüritését muszka csapatok által. Az angol hajóraj elvitorlázásának véletlen elhalasztására nézve a márványtengerből a muszka kabinet Angliától felvilágositást nyert.

Bécs, márcz. 18. (Képviselőház.) A m. ülés jegyzőkönyvéhez hozzászól Hohenwart. Megjegyzi, kogy a morva határvasut ügyében a két előadó s bizottság jelentésének épen ellenkezőjét állitotta. Hosszasabbra kezdi megjegyezni a bizottság jelentése és az előadók közti különbséget, mire az elnök megjegyzi, hogy a szónok nem a tárgyhoz szól. Russ, mint előadó Hohenwart támadása ellen, de elnök ezt megengedi. Zajos közbenszólások után a kérdés szavazás alá kerül és a ház elhatározza, hogy Hohenwart tovább beszéljen. Hohenwart folytatólag felhozza, hogy Russ mint előadó több kifejezést használt, melyeket helyre kell igazitania. A többi közt Russ az 1871-iki kormányt socializsta elvekkel vádolja, ha az áll, akkor a vád az egész házat illeti. Russ tiltakozik. Hohenwart tett kifejezése ellen, mire elnök kijelenti, hogy ez ügyben a továbbá hozzászólást meg nem engedheti. A beterjesztések közt vannak a kormányjavaslatok az adók tovább behajtására nézve április végéig, némely pótkövetelésekről a nevelésügyi és kereskedelmi miniszteriumok részére és a tengeri kereskedő hajók regisztrálására nézve. A földmivelés és erdészeti klubb kérvénye a Németországgal kötött kereskedelmi szerződés tárgyában felolvastatik. — Schäffel az igazságügyért intérpellálja az uzsoratörvény behozatala tárgyában. Promber ugyan ezen ügyben interpellál. — A ház átmegy a napirendre. — A levéltitok védelméről szóló törvény a levelek desinficiálásánál első olvasásnál a bünügyi bizottsághoz utasittatik. Dienstl jelentést tesz az épületeknek anyagi részletekbe való osztásáról és ajánlja az urakhaza által már elhatározott kormányjavaslatot. Hosszas vita után, melyben Lienbacher, Keil, a kormány képviselő Sticasowsky és az előadó Dienstl vesznek részt, a törvény második és harmadik olvasásban és változatlannul fogadtatik el. A kormányjavaslat az adó behajtásáról április végéig első olvasásban a budgetbizottsághoz utasittatik. Legközelebbi ülés pénteken.

Bécs, márcz. 18. (Az „Egyetértés“ távirata.) Az itteni orosz nagykövetséghez érkezett hivatalos hir szerint, a charkowi politikai forrongások és Krapotkin megöletése következtében a czár közvetlen parancsa folytán Charkow városa és az egész kormányzóság fölött kimondatott az ostromállapot. Charkowban a katonaság a rendőrség hatalmával ruháztatik föl.

Brüssel, márcz. 18. Brüssel városa a párisi és brüsseli bankkal 100 millió franknyi kölcsönt kötött, melyből 60 millió legközelebb kerül kibocsátásra. Vanthier, a belga-afrikai utazó meghalt.

Bécsi tőzsde.

Bécs, márcz. 18. (Az „Egyetértés“ távirata.) Frankfurti sürgönyökre azt hitték a mai előtőzsdén, hogy az irány lankadni fog, csakhamar azonban utat tört magának a szilárd irány és emelkedő árfolyamok mellett a legélénkebb üzlet fejlődött ki. Különösen vasuti papirok kerestettek, melyek ujra emelkedtek. Aranyjáradék is élénkebb forgalomnak örvendett.

11 óra — perczkor jegyeztettek: osztr. hitelrészv. 245.40, magy. hitelrészv. 233.—, angol-osztrák 106.60, államvasut —.—, lombard —.—, Napoleond'or 9.31—, unió-bank —.—, papir rente 64.45—.—, ezüst rente —.—, osztrák arany rente —.—, magyar arany rente 85.95—.

A déli tőzsdén igen szilárd volt a hangulat és egyes papirok ujra emelkedtek. Legnagyobb volt az élénkség vasuti papirok és befektetési értékekben, magyar hitelrészvények is élénk keresletnek örvendtek. Járadékok szilárdak, valuták és váltók nem változtak.

1 óra 30 perczkor: Osztr. hitel 247.20, angol-osztrák 106.60, galicziai —.—, lombard 66.—, államvasut 251.75, papirjáradék 64.60—, ezüstjáradék 64.85, hitelsorsjegy —.—, 1860-iki —.—, 1864-iki —.—, Napoleondor 9.31½, arany —.—, ezüst —.—, Frankfurt —.—, London 117.20, porosz. pénzutalv. —.——, török-sorsj. —.—, arany rente 76.85, magy. földteherm. kötv. —.—, magy. vasuti kölcsön —.—, salgó-tarjáni —.—, magyar hitel 235.75, magyar záloglevél —.—, alföld 121.25 erdélyi —.—, magyar éjszakkeleti vasut —.— magy. keleti vasut —, keleti vasuti elsőbb kötv. —.—, magy. sorsj. —.—, tiszai vasut 192 — kincstári utalv. 1874. —.—, magyar aranyjáradék 86.15—.

—

Bécs, márcz. 18. Illetékes forrásból jelentik, hogy az osztrák-magyar Lloyd az 1877. évre részvényenként 72 forint osztalékot fog kifizetni. A biztositási alaphoz 200,000 frt, a tartaléktőkéhez 550,000 frt csatoltatik és a jövő évre 800,000 frt fog előiratni. A mult évben az osztalék részvényenként 36 frt volt, a mi megfelel 6·85 százaléknak. A 72 frt osztalék részvényenkint 13.7 százaléknak felel meg.

Tottis és Kren
szőnyeg- és butorszövet-gyári raktára
Budapesten, IV. ker. bécsi-utcza 5. sz. a Kristóftér sarkán
ajánlja gazdag választékban a legolcsóbb gyári árakon
a legujabb butorszöveteket, takarókat és függönyöket,
ugyanitt főraktára van Magyarország részére
Fial János és fia butorszövet- és takaró-gyárának Bécsből.

Szives figyelembe: A nagy mennyiségü mindennemü **szőnyegek és futószőnyegeket,** melyekből mi a legnagyobb választékban a legszebbekkel szolgálhatunk, és hogy a tulhalmozott raktárt minél előbb kiürithessük — csak rövid időre — jelentékenyen leszállitott, rendkivül olcsó áron adunk el.

1000 ablak-csipke-függöny, bámulatos olcsón, mélyen a gyári áron alul.

„Az éjszak csillaghoz" V. Doröttya-utcza 1. szám. — **Tottis és Kren Budapest,** IV. Bécsi-utcza 5-ik szám a Kristóftér sarkán.

Megrendelések pontosan teljesittetnek. — Árjegyzékek bérmentve.

Morison pilulái
a legjobb gyógyszert képezik, s milliókra menő, csodával határos gyógyitásokat eredményeztek.

Jó hatással vannak minden **emésztési zavarok, étel iránti undor, epe és idegbántalmak, bágyadtság, köszvény és csúz, sárgaság, májbaj, vesefájás, kő, aranyér, aranyér-sipoly, hátfájás és rendkivüli ugulások ellen, továbbá mirigy, daganatok, vizibetegség, szivdobogás, bőrbetegségek, sömör, görvély, orbáncz stb ellen.**

Morison pilulái csupán növényi anyagokból vannak összeállitva, és hatással birnak a vérre, midőn azt tisztitják s a romlott nedveket ujakkal és egészségesekkel pótolják.

Az Angliában halhatatlanná lett Morisonnak 4 krajczáros aláirások utján hálából emlékszobrot emeltek, a mely a britt kollegium előtt áll, s London városának egyik diszét képezi.

Fő-ügynökünk Ausztria-Magyarország számára **Grosse Gyula** ur, **Krakkóban,** kihez a kereskedők s minden ismét eladók nagyobb megrendelések tétele végett utasittatnak.

1 pár kis doboz 1 frt 60 kr, 1 pár nagy 3 frt 50 kr, 1 doboz por 85 kr.

Utóbbi időben Párisból sok oldalról lettek utánzások magasztalva, mi óvjuk ezen hamisitványok megvásárlásától, a mi gyógyszereink csak nálunk Londonban készittetnek.

Az angol egészségi kollegium.
MORISON és TÁRSA.

Hoff Ján.-féle
süritett
malátakivonat
mell- és gyomorbajok
és görvély ellen.

(Azoknak, kik sört nem isznak, vagy inniok nem szabad.)

Az első, egyedül valódi Hoff János-féle süritett maláta-kivonat valódi minőségben csupán HOFF JÁNOS, cs. kir. udvari szállitónál kapható.

Budapesten, kalap-utcza 10. szám.

Miután az önök által küldött mellczukorkák rohamos köhögésem ellen igen jó hatással vannak és azoknak fölülmulhatatlan jóságát az ember soha sem tudja kellő mérvben meghálálni, ennélfogva mint egészségem visszanyerésére alkalmas gyógyszert, a mell-bonbonokból kérek nyolcz zacskóval saját nevemre czimezve, utánvét mellett azonnal küldeni.

Kelt N.-Szt.-Jánoson, u. p. Gönyő, decz. 9.
Paczolay Albert, kasznár.

Örömömre szolgál maláta-kivonatu mellczukorkáinak hatását megdicsérni, miután azok heves köhögésemből, melyben egy idő óta szenvedtem, teljesen és meglepőleg gyorsan kigyógyitottak, ezen kitünő malátabonbonból alig két zacskónak használata után megszüntem köhögni. Ennélfogva nem fogom elmulasztani, adandó alkalommal, ismerőseim előtt malátakészitményeinek jelességét kiemelni és legjobban ajánlani.

Budapest, 1877. október 12.
Schönfeld J., Király-utcza 71.

Hoff János fiókja:
Budapest, kalap-utcza 10. szám alatt.

A kicsinybeni eladás felhagyása végett
VÉGELADAST
rendezünk s az összes készletünket, mely áll: *mindennemü*
butorkelmék és szőnyegekből
gyári-áron alól elárusitjuk
WOLFF ALBERT és FIAI
Budapest, Deák-utcza 4. sz., a váczi-utcza sarkán.

Tüzmentes pénzszekrények
legjobbak és legolcsóbbak kaphatók csak az által. **Wiener Cassen-Fabrik raktárában. Bécs,** Stadt, Schottenring 22. **Budapest,** sugárut, Bazár 19.

Hilfe für Männer
jeden Alters, welche sich schwach fühlen, durch ein sehr sinnreich construirtes chirurgisches Instrument **Aertzlich begutachtet — augenblicklicher Erfolg garantirt.** Broschüren, alles Nähere enthaltend, verschickt unter Couvert gegen Einsendung von 30 kr. in Briefmarken der General-Agent **Bujatti,** Nürnberg Weinmarkt Nr. 5.

Igérvények
Bécs községi sorsjegyekre
huzás april 1-én
Főnyeremény 200.000 frt
1 db ára frt 2.50, 3 db ára frt 7.— } már az 50 kros bélyeget beleszámitva { 5 db ára 11 frt, 10 db ára 20 frt.

Részletfizetésre, az árfolyamnak megfelélőleg. Első részlet 5 frt.

Kövesdy Mór bankháza
Budapest, koronaherczeg-utcza 5.

A Wagner-féle egyetemi-könyvkereskedés kiadásában, Innsbruckban **épen most jelent meg**

Das
Recht der Nationalitäten und Sprachen
in Oesterreich-Ungarn
Dr. Gumplowicz Lajostól
államtudományok tanára a gráczi cs. k. egyetemen.

330. 8-rét oldal ára 3 frt o. é.

Az Ausztriára nézve oly égető nemzetiségi-kérdé legelőször ezen könyvben lesz alaposan, tudományosan tárgyalás alá véve. Szerző, ép ugy az Európa mint Ausztriában fennálló nemzetiségi eszme egész fejleményét tárja elé, és kimeritően értekezik az 1848. év óta történt nemzetiségi viszonyok államjogi fejlődéséről. Miután ő a Németország és európai nemzetiségi fogalmak elméleti fejlődését vázolta, egy képét adja az Osztrák-Magyarországban érvényben levő nemzetiségi és nyelvjognak, és vizsgálódásainak eredményét és előadását egy fejtegetésben öleli körül, mely egy az Ausztria-Magyarországban oly jelentékeny nemzeti viszonyok további kifejlődésére alkalmas politikai programmot képez. Mindenki, ki mai napság Ausztria beláll amjogi alakulása iránt érdeklődik, ezen könyvben gazdag anyagot és serkentést talál. — Megrendelhető minden könyvkereskedésben.

MOLL SEIDLITZ-POR.
Valódi csak, ha minden dobozon a sas és az én sokszorozott czégem van lenyomva.

30 év óta a legjobb eredménynyel használt mindennemü **gyomorbetegségek és emésztési bántalmak** (mint étvágytalanság, szorulás stb.) **vértorlódás** és **aranyér-bántalmak ellen.**

Különösen oly egyéneknek ajánlandó, kik ülő életmódot visznek.

Hamisitások biróilag üldöztetnek. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt o. é.

Francia borszesz és *só.*
A legmegbizhatóbb önorvos a szenvedő emberiség részére minden belső és fogfájásnál, idült hibák és sebek, rákbajok, üszök, gyuladt szemek, hüdés és mindennemü sértéseknél stb. stb.

Palaczkban használati utasitással együtt 80 kr o. é.

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udvari szállitó.
Bécs, Tuchlauben.

Raktárak: Budapest: Török J. gyógyszer., Uhl Berczella, Thallmayer és Seitz, Kochmeister Fr. utódai, Neruda Ferd., Hoffmann J., Szilber A. és Halbauer testvéreknél.

Csáky Armin
Fehérne mü-gyára sugárut (nyolczszögtér) 60. sz.

Elegáns szabásu szines uri ingek (jó mosó cretonból) darabja frt 1.30, 1.60, 2.
Elegáns szabásu szines oxfort-ingek (jó mosó oxfortból) drbja frt 1.10, 1.40, 1.80, 2.
Elegáns szabásu fehér chiffon uri ingek, dbja frt 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.50.
Jó erős alsó-nadrágok (német szabásu) dbja 70, 80, 1, 1.20, 1.40, 1.80, 2.
Ugyanilyen (magyar szabásban) dbja 10—20 krig drágább.
Jó chiffon női ing (svajczi szabásban) dbja 80, 1, 1.20, 1.50, 2 frtig
Jó vászon női ingek „ „ dbja frt 1.50, 1.80, 2, 2.50, 3.
Kevesebb három darabnál nem lesz küldve.
Egy vég jó chiffon kelme 30 röffel frt 5.30, 6.20, 7, 7.50, 8, 9, 10, 11, 12.
Egy vég jó czérna vászon 30 röffel frt 5.50, 6, 7, 8, 9, 10.
Egy vég valódi créasz vászon 30 rőfel frt 8.90, 9.25, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Valódi rumburgi zsebkendők, 12 db frt 2.40, 2.60, 3, 3.40, 4, 5, 6, 7, 8.
Batiszt zsebkendők, szines széllel, 12 db 95, 1.20, 1.80, 2, 3 frtig.
Legjobb nyers czérna szövésü törülközők, 12 db frt 2.10, 2.50, 3, 3.50, 4.
2 rőfös nagyságu fehér czérna abroszkendő, dbja frt 1.30, 1.50, 1.80, 2, 3, 4, fehér hasonló szervéták 12 db frt 3.60, 4, 5, 6, 7.
2 rőfös nagys. szines virágos rojtos kávés asztalkendő dbja frt 2.10, 3 frtig, szines hasonló szervéták 12 db frt 2—3 frtig.
Csipke függönyök, ablakja frt 2, 2.50, 3, 4, 5, 6—10 frtig.
Csipka függöny tisztitása, ablakja 40 kr.
Árjegyzékek kivánatra ingyen.

Főnyeremény
200,000 forint,
legkisebb nyeremény 200 frt
1879. április 1-én

lesz a kormány által alapitott és biztositott 1858. évi cs. kir. osztr államvasut-hitel-kölcsönnek huzása, **129 millió 239,200 frt értékben.**

A kölcsön főnyereményei között vannak nagy nyeremények: **200,000 frt, 150,000, 50,000, 25,000 frt, 20,000 frt, 15,000 frt 10,000 frt, 5000 frt, 2000 frt, 1000 frt, 500 frt** stb. és **200 frt** osztr. ért mint legkisebb nyeremény, minden kihuzott sorsjegynek.

Egyetlen más sorshuzási-kölcsön nem nyujt ily nagy nyereményelőnyt mint ez, és minden embernek alkalom nyujtatik csekély betéttel a **200 000** forintos főnyereményt megnyerhetni.

Egy sorsjegy sorozat-számmal és nyerőszámmal 2 frt, 3 sorsjegy 5 frt, 7 sorsjegy 10 frt, 15 sorsjegy 20 frt osztr. ért bankjegyben

Szives megkeresések, az öszszeg beküldése, utánvétel, vagy befizetés mellett, gyorsan, lelkiismeretesen és bérmentve teljesittetnek, minden megrendeléshez játékterv mellékeltetik, minden megkivántató felvilágositás szivesen adatik és a megtörtént huzás után, a huzási lajstrom minden résztvevőnek ingyen küldetik meg, valamint a nyeremények azonnal kifizettetnek. Azért keretik mentől előbb és egyenesen **Breyha J.** kereskedelmi házhoz fordulni Frankfurt a M.

BUDAPEST
legolcsóbb
butorbevásárlási forrása.
Árjegyzék.

1 pár 1 ajtaju chiffon	32—35 frt
1 pár 2 ajtaju „	40—45 frt
1 pár finom faragványnyal	50—60, 100 frt
1 pár ágy	22, 25, 30, 40, 50, 60, 100 frt
1 db éjjeli szekrény	6, 7, 8, 10, 15 frt
1 db 1 ajtaju mosdó-szekrény	12—14 frt
1 db 2 „ „	15—18 frt
1 db kredencz	25, 30, 40, 50, 150 frt
1 db franczia kihuzó étkező-asztal 6 lábbal 12 személyre	16 frt
18 „ 6 lábbal	20 frt
24 „ 9 „	35 frt
1 db salonasztal	16, 20, 25, 60 frt
1 db iróasztal	18, 22, 25, 36, 100 frt
Arany- és fakeretü tükrök	10, 15, 20, 30, 60 frt

Ülőbutor, saját gyártmány

1 rips-garnitura, 1 kanapé, 6 szék	85 frt
1 „ 1 kanapé, 2 faut. 6 szék	90 frt
1 „ 1 kanapé, 6 faut	100 frt
1 goblin garnitura, 1 kanapé, 6 faut	120 frt
1 rips garnitura faragványnyal	120 frt
1 goblin „	140 frt
1 selyem „	180 frt
1 nyugdiván, rips	35 frt
1 „ csinvat	25 frt
1 „ czérnarips	28 frt

Mindenféle, itt fel nem sorolt butordarabok a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árak mellett folyton készletben tartatnak.

Raktára a valódi Thonet-féle hajlitott fa-székeknek 15%-al a gyári áron alól.

Vidéki megrendelések 10% felpénz mellett utánvéttel eszközöltetnek.

Képes árjegyzékek ingyen megküldetnek.

BUTOR-BAZAR,
Oppodi és Ellenberger,
Deák Ferencz-utcza 5. sz. I. em.

Az aprilis 1-sői huzáshoz
Hitel igérvények frt 4.50 ős bélyeg
Bécsi „ frt 2.— és bélyeg
főnyeremény 400.000 frt.
Mindkettő összesen 6 frt és bélyeg.
Nyitrai és társa, Budapest.

Tőzsdei megbizások
a pesti bécsi és frankfurti tőzsdére a pillanatnyi árfolyam szerint a leglelkiismeretesebben teljesittetnek. — Tanácsot és felvilágositást, játék és letétértékek iránt, irásbeli vagy szóbeli kérdezősködésekre a legkészségesebben nyujt bérmentve

Bettelheim és társa bankháza
Budapest, váczi-utcza a „vas tuskó"-hoz.

Száz uj kocsinál
több áll készen eladásra
igen jutányos áron
ezek között **halottas** kocsik is vannak,
BOGDÁN JÓZSEF
kocsigyárosnál
páva-utcza 10. szám. alatt saját házában
Kocsi-raktár:
Muzeum-körut 10-ik szám
BUDAPESTEN.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzetei (azonos a P. Lloydéval) márcz. 18.

Termény		Irányz.	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm. frtól	frtig	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm. frtól	frtig
Buza								
bánsági	uj	szilárd	74	—.—	—.—	75	8.35	8.45
„	„		76	8.55	8.65	77	8.80	8.95
„	„		78	9.20	9.35	79	—.—	—
„	„		80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
tiszavidéki	„	„	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
„	„		76	9.—	9.15	77	9.20	9.35
„	„		78	9.55	9.70	79	9.75	9.85
„	„		80	9.90	9.95	81	—.—	—.—
pestvidéki	„	„	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
„	„		76	8.75	8.80	77	8.90	9.—
„	„		78	9.10	9.20	79	9.30	9.40
„	„		80	9.50	9.60	81	—.—	—.—
fehérmegyei	„		74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
„	„		76	8.75	8.90	77	9.—	9.10
„	„		78	9.20	9.40	79	9.55	9.65
„	„	„	80	9.75	9.85	81	—.—	—.—
bácskai	„		74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
„	„		76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
„	„		78	—.—	—.—	79	—.—	—.—
„	„	„	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
északmagyarországi	„		74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
„	„		76	8.20	8.35	77	8.40	8.50
„	„		78	8.65	8.85	79	8.90	9.—

Termény	Irányzat	Faj	Minőség hectoliterenk.	Ár 100 kilogrammonként frttól	frtig
Rozs	szilárd	—	70—72	—.—	—.—
Árpa	„	takarmány	60—62	5.25	5.50
„	„	égetnivaló	62—64	6.30	7.—
„	szilárd	sörfőzdei	64—66	7.40	8.50
Zab	„	—	36—40	5.65	5.85
Tengeri	„	bánsági	75	4.75	4.80
„	szilárd	másnemü	73	4.65	4.75
Repeze	lanyha	káposzta	nélkül	—.—	—.—
„	„	bánsági	„	—.—	—.—
Köles	szilárd	—	„	5.—	5.35
Kendermag	„	—	„	—.—	—.—

Szokványgabona, határidőre	Irányzat		100 kilogramm ára penzben	100 kilogramm ára áruban
buza	—	őszre	9.30	9.40
„	szilárd	tavaszra	8.70—	8.80—
rozs	„	—	—.—	—.—
tengeri	„	május—junius	5.02½	5.06—
zab	„	őszre	5.95	6.—
„	szilárd	tavaszra	5.57½	5.62½
repeze	„	aug.—szept.	13 6/8	13 7/8
bánáti	„	—	13 3/8	13 4/8

Szilva lanyha bosn. hord. p. 15.50 á. 16.— zsák. p. 15.— á. 16.— szerb. p. 14.25 á. 14.75
Szesz lanyha, régi módu élesztő, h. n. p. 29. áru 29.50.
„ „ uj módu és burgonya, p. 26.50, á. 26.75.

Értékpapirok

Államadósság	Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar vasuti kölcsön . . befizet. 120 frt	103.50	104.50
Gömöri államvasuti záloglev. 200 frt	—.—	—.—
Magy. keleti vasut I. kib. 200 frt	64 7/8	65.25
„ „ „ II. kib. 200 frt	77.—	77.50
Magy. kel. vasuti államkötv. ar.	67.50	68.50
Magy. sorsjegy-kölcsön 100 frt	97.75	98.25
„ „ „ 50 frt	97.75	98.25
1871-iki magy. államk.-kölcsön v. strl. f. ez. 5%	—.—	—.—
1872-iki „ v. strl. f. ez. 5%	—.—	—.—
1873-iki magy. kir. kincstári utalv. f. ez. 6%	—.—	—.—
1874-iki „ f. ez. 6%	—.—	—.—
Magy. aranyjáradék 6% adómentes	119.—	—.—
„ földtehermentesitési kötvények	85.90	86.—
	82.—	82.50
„ „ 1867. záradékkal	77.50	78.50

Értékpapirok

	Utolsó árkelet pénz	áru
Magy. földtehermentesitési kötvények temesi	77.50	78.50
„ „ „ 1867. záradékkal	76.—	76.50
„ „ „ horvátországi	—.—	—.—
„ „ „ erdélyi	76.75	77.50
Magy. orsz. jel. urbéri válts. kötv. (100 frt) 5%	—.—	—.—
Szőlődézsma váltsági kötvény (100 frt)	84.—	84.25
Osztrák államadósság papirban 5%	64.25	64.75
„ „ ezüst kamat jan.—jul. 5%	64.75	65.05
„ „ apr.—okt. 5%	64.75	65.25
„ „ kisorsolás 1860-ból á 500 frt	117.50	118.50
„ „ 1860-ból á 100 frt	127.—	128.—
„ „ 1864-ból á 100 frt	152.50	153.50
„ „ 1864-ból á 50 frt	151.—	152.—
Pest város kölcsöne 1871-ből 6%	91.—	—.—

Osztal. 1877-re	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
	Biztositó társulatok.			
192.—	Első magy. bizt. társ.	befiz. 800 frt	2100.—	—.—
45.—	Pannonia viszb. társ.	„ 300 „	—.—	—.—
9.—	Pesti bizt. intezet	„ 100 „	113.25	113.50
15.—	Unio viszbizt. társ.	„ 300 „	135.—	138.—
	Vasutak.			
—.—	Alföld-fiumei	„ 200 „	121.50	122.—
—.—	Déli vasut	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Éjszakkeleti vasut	„ 200 „	119.50	120.—
—.—	Erdélyi vasut	„ 200 „	91.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Osztrák államvasut	„ 200 „	—.—	—.—
15.—	Pécs-barcsi vasut	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Vágvölgyi vasut	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Osztr. dunagőzhaj. társ.	„ 500 „	—.—	—.—
—.—	Budai hegypálya	„ [illegible]	—.—	—.—
—.—	Pesti közuti vaspálya	„ 200 „	259.—	259.50
	Bankok.			
6.—	Ált. m. municip. hitelb.	„ 200 „	—.—	—.—
21.—	„ „ hitelbank	„ 200 „	233.75	234.75
—.—	Bihari keresk. bank	„ 140 „	—.—	—.—
—.—	Franko-magy. b. (lesz. r.)	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Horvát leszámitoló-bank	„ 200 „	—.—	—.—
3.—	Iparbank, budapesti	„ 100 „	44.—	46.—
—.—	Kisbirt. földh. intézete	„ 80 „	—.—	—.—
2.—	Lipótv. bank rész.-társ.	„ 100 „	31.—	32.—
—.—	Magy. ált. földh. részv. ts.	„ 140 „	—.—	—.—
2.—	Magy. jelzáleg hitelb.	„ 60 „	—.—	—.—
13.—	Osztr. hitelintézet	„ 160 „	246.50	246.75
8.—	I. magy. iparbank	„ 200 „	123.—	125.—
41.—	Pesti keresked. bank	„ 500 „	548.—	552.—
3.—	Pest-budai kézm. bank	„ 100 „	63.—	65.—
14.—	Sziszeki hitelbank	„ 100 „	—.—	—.—
	Takarékpénztárak.			
7.—	Országos központi	„ 100 „	93.—	93.50
200.—	Pesti első hazai	„ 1000 „	2410.—	2420.—
30.—	Pest-budai fővárosi	„ 200 „	363.—	365.—
60.—	Pesti külvárosi	„ 150 „	51.—	52.—
8.—	Pakrac-daruvár-kutinjai	„ 50 „	—.—	—.—
—.—	Vas-szalamegyei első	„ 100 „	—.—	—.—

Osztal. 1877-re	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
	Gőzmalmok.			
60.—	Concordia-malom	befiz. 500 frt	570.—	575.—
125.—	Első budapesti	„ 500 „	1525.—	1550.—
30.—	Erzsébet	„ 200 „	292.—	—.—
50.—	Hengermalom	„ 500 „	780.—	800.—
36.—	Lujza	„ 160 „	275.—	280.—
40.—	Molnárok és sütők	„ 200 „	—.—	—.—
200.—	Pannonia	„ 1000 „	1490.—	1500.—
60.—	Viktoria	„ 300 „	520.—	530.—
	Különféle vállalatok.			
7.—	Alagut	„ 105 „	85.—	—.—
20.—	Ganz és társ. vasöntöde	„ 400 „	272.—	275.—
25.—	Gschwindt-féle szeszgyár.	„ 200 „	256.—	260.—
12.—	Gyapjum. és biz. t. első m.	„ 200 „	145.—	—.—
32.—	Keresked. test. épülete	„ 210 „	—.—	—.—
20.—	Könyvnyom. „Athenaeum"	„ 200 „	340.—	—.—
50.—	„ Pesti részv. t.	„ 500 „	—.—	—.—
—.—	Kőszén és téglagyár	„ 200 „	36.—	38.—
—.—	Rima-murányi vasmű	—	—.—	—.—
7.—	Salgó-tarjáni kőszénb.	„ 100 „	90.—	92.—
—.—	„ „ vasöntöde	„ 100 „	76.—	78.—
—.—	Schlick-féle vasöntöde	„ 200 „	58.—	60.—
35.—	Sörfőzde első magy.	„ 500 „	445.—	450.—
15.—	Sertéshizlaló	„ 200 „	135.—	140.—
—.—	Sóskuti kőbánya	„ 200 „	—.—	—.—
22.—	Spodium és csontlisztgyár	„ 200 „	224.—	—.—
5.—	Szálloda részvénytársaság	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Tégla és mészégető, ujlaki	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Téglagyár, kőbányai	„ 200 „	68.—	70.—
	Záloglevelek.			
	Magy. földbit. int. papir értél.	5½%	96.50	96.75
	„ „ „ „ „	5%	88.50	—.—
	„ „ „ arany v. ezüst	5%	105.—	—.—
	„ jelzálogbank	5½%	84.—	85.—
	„ ált. földh. részv. társ.	6%	—.—	—.—
	„ „ „	5½%	—.—	—.—
	Pesti kereskedelmi bank	6%	97.50	—.—
	Kisbirtokosok földbitelintézete	7%	95.—	—.—
	„ „	6%	85.—	—.—
	Elsőbbségek.			
	Dunagőzh. társ.	befiz. 300 frt 5%	—.—	—.—
	„ „	„ 300 „ 6%	—.—	—.—

Értékpapirok				Utolsó árkelet pénz	áru
Északkeleti vaspálya.	5%	befiz.	200 frt	68.50	69.—
„ „ ar.	5%	„	300 „	—.—	—.—
Magy. gallcz. vasp.	5%	„	500 „	—.—	—.—
I. erdélyi vaspálya	5%	„	200 „	—.—	—.—
„Hitel" földh. és szöv.	5%	„	100 M.	—.—	—.—
Győr-sopron-ebenf. vas.	6%	„	200 frt	—.—	—.—
Kassa-oderb. vasut	5%	„	200 „	72.50	73.—
Vágvölgyi vasut	5%	„	200 „	—.—	—.—
„ „ részk.	7½%	„	200 „	—.—	—.—
Budapesti lánczhid	6%	„	100 „	72.50	—.—
Budapesti malom	6%	„	100	—.—	—.—
Kőszén és téglagy. köt.	6%	„	100	—.—	—.—
Lloyd és tőzsdeépület	5%	„	100 „	76.—	—.—
Magánsorsjegyek.					
Osztrák hitelintézet				167.—	168.—
Pénznemek.					
Cs. k. arany				5.52	5.54
Osztrák-magyar 8 frtos arany				9.29—	9.31
20 frankos arany				9.29—	9.31
Török arany lira				—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst				—.—	—.—
Német birodalmi bankjegyek				57.35	57.45
Váltók árfolyama.					
Német bankpiaczok 100 márk.	4½%			56.75	56.90
Amsterdam 100 hollandi frtért	4%			96.25	96.50
Brüssel 100 frankért	4%			—.—	—.—
Páris 100 frankért	3%			46.15	46.25
Zürich 100 frankért	4½%			46.—	46.10
London 10 font sterlingért	5%			116.80	117.—
Szentpétervár 100 rubelért	6%			—.—	—.—

Bécsi tőzsde-távirat márcz. 18

M. földtm. kötv.	82.—	M. keleti vas. elsőbbs.	64.2
Salgó-tarjáni	—.—	Tiszai vasut	—.—
Magyar záloglevél	96.30	Kincstári utalv.	—.—
Erdélyi k. tv.	91.50	Hitelrészvények	248.20
Magy. kel. vas.	67.25	Államvasut	252.50
Magy. sorsjegy	96.75	Hitel-sorsjegy	167.75
Magy. földhit.	—.—	Napoleond'or	9.32—
Kincst. utalv.	119.20	Arany	5.54—
Magy. vasuti kölcs.	103.50	Aranyjáradék	86.25
Magy. hitelrészv.	235.75	1860-iki sorsj.	113.—
Alföld	121.—	Ezüst	100.—
M. éjszakkeleti vas	120.50	London	117.10

Bécsi tőzsde márczius 17.

A. Államadósság 100 frt.		Pénz	Áru
Egységes járadék, jegy. máj.—nov.	5%	64.40	64.55
„ „ „ feb.—aug.	5%	64.40	64.55
„ „ ezüst. jan.—juli.	5%	64.80	65.—
„ „ „ ápr.—okt.	5%	64.80	65.—
Sorsolással, 1839-ből egész sorsj. pp.		—.—	—.—
„ 1839-ből ötöd		—.—	—.—
„ 1854-ből 250 ft „	4%	114.50	115.—
„ 1860-ból 500 ft „	5%	117.60	118.—
„ 1860-ból 100 ft „	4%	127.50	128.—
„ 1864-ből 100 ft „		151.—	152.—
Como járadék 42 lira		25.—	26.—
Államjószági jelzáloglevél 120 ft	5%	143.—	144.—
Osztr. kincstári jegyek 100 ft	5%	99.—	100.—
Arany rente	4%	76.80	77.—
B. Földteherm. k. 100 frt pp:			
Csehországi	5%	102.—	103.—
Bukovinai	5	83.50	84.50
Galicziai	5	87.75	88.25
Karinthia	5	96.50	97.50
Horvátországi	5	86.50	87.—
Morvaországi	5	100.—	—.—
Alsó-ausztriai	5	104.50	105.—
Felső-ausztriai	5	99.75	100.75
Salzburgi	5	96.—	97.—
Sziléziai	5	96.50	—.—
Erdélyi	5	76.50	77.50
Stájerországi	5	99.50	100.50
Tiroli	5	99.—	—.—
Temesi bánság	5	77.75	78.25
„ 1867-iki sorsolási záradék.	5	76.—	76.50
Magyar	5	82.—	82.50
„ 1867-iki sorsolási záradék.	5	77.75	78.25

C. Más közkölcsönök.		Pénz	Áru
Dunaszabályozás 100 frtos	5%	109.—	110.—
Magy. vas. kölcs. 120 frt, (300 fto.)	5%	103.50	104.
Magyar aranyrente adómentes	6%	86.—	86.15
Magy. nyeremény 100 frt		98.25	98.75
„ szőlődézsma-váltság 100 frt		83.50	84.—
„ kölcsön 1871. 30 millió		—.—	—.—
„ „ 1873. 54 millió		—.—	—.—
„ kincstári utalv. 1874.	6%	119.—	119.30
Keleti vasuti elsőbbs. 1869	5%	64.70	65.10
Magy. államköt. (keleti vasut) 1873.	5%	76.75	77.—
Magy. állami kötv. 1876. ar.	5%	67.75	68.25
Gömöri záloglevél 150 frt	5%	—.—	—.—
Bécs városi kölcsön	5%	—.—	—.—
Bécs városi kölcsön visz. fiz.	5%	97.25	97.75
Pestvárosi kölcsön 100 frt	6%	90.—	—.—
Török vasuti kölcsön 400 frt		21.10	21.30
D. Bankok részvényei.			
Angol-osztr. bank 200 ftos . 120 frt bef.		106.75	107.—
Magy. földh. részv. t. 200 ftos		—.—	—.—
Osztr. „ intéz. 200 ftos	40%	135.50	136.—
„ hitelintézet 160 ftos		244.—	244.25
Magyar ált. hitelintézet 200 frtos		231.75	232.—
Alsó-ausztriai leszámit. társas. 500 ftos.		744.—	750.—
Bécsi giró- és pénztáregylet 200 ftos		223.—	224.—
Osztr. jelzál. bank 200 frt. bef. 25%		—.—	—.—
Magy. ált. municip. 200 frt bef. 40%		—.—	—.—
Osztrák-magyar bank 600 frt		792.—	793.—
Unió-bank 100 frt		78.75	79.25
Forgalmi bank ált. 140 frt		112.—	113.—
Bécsi bank [illegible]et 100 frt		113.50	114.—

E. Közlekedési vállalatok részv.	Pénz	Áru
Albrecht pálya 200 frt	39.—	40.50
Alföld-fiumei pálya 200 frt	120.25	120.75
Báttaszék-dombovári	—.—	—.—
Osztr. dunagőzhajózási társ. 500 frt	542.—	544.—
Erzsébet pálya 200 frt p. p.	170.50	171.50
„ Lincz-Budweis 200 frt	—.—	—.—
Eperjes-tarnovi (magy. részv.)	—.—	—.—
Ferdinánd északi pálya 1000 frt p. p.	2093.—	2097.—
Ferencz-József-pálya 200 frt ezüst	137.50	138.—
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	158.—	160.—
Károly-Lajos pálya 200 frt	229.25	229.75
Kassa-oderbergi pálya 200 frt	107.75	108.25
Lemberg-czernoviczi-jassii pálya 200 frt	129.50	130.—
Osztrák-magyar Lloyd 500 frt p. p.	640.—	642.—
Osztrák-északnyugati 200 frt	118.50	119.—
Rudolf pálya 200 frt ezüst	123.50	124.50
Első erdélyi pálya 200 frt	91.50	92.—
Osztrák államvasut-társaság 200 frt	250.25	250.75
Déli pálya 200 frt	65.—	65.50
Dél-északnémet összekötő pálya 200 frt.	—.—	—.—
Tiszai pálya 200 frt	190.50	191.50
Bécsi Tramway 200 frt	180.—	180.50
Magyar-gácsországi pálya 200 frt	86.75	87.25
„ északkeleti első 200 frt ezüst	119.50	120.—
„ nyugati székesfeh.-gráczi 200 frt	114.25	114.75
F. Ipar és keresk. vállal. részv.		
Osztrák ált. épitőtársaság 200 frt	—.—	—.—
Bécsi épitőtársaság 100 frt	—.—	—.—
Pesti épitőtársaság 250 frt 40% befiz.	—.—	—.—
Innerbergi bányatárs. 200 frt	—.—	—.—
Liesingi sörfőzde 100 frt	54.—	54.50
Salgó-tarjáni kőszénbánya 100 frt	44.50	45.50

	Pénz	Áru
Pesti vaggon-kölcsön 80 frt	—.—	—.—
„Securitas" viszb. társ. 300 frt	—.—	—.—
Fegyvergyár bécsi 100 frt	—.—	—.—
G. Záloglevelek.		
Osztrák földhitelint. sors. 5% ezüst	112.—	113.—
„ „ 33 éves visszat. 5%	98.—	—.—
Nemzeti bank p. p. 5%	—.—	—.—
„ „ o. é. 5%	100.—	100.15
Osztrák jelzálogbank 5%	99.—	99.50
Első osztr. takarékp. 5½% 30 év	102.90	103.10
Magyar földhitelint. 5½%	96.80	—.—
„ „ aranyban	104.75	—.—
„ jelzálogbank 5½%	84.25	85.—
„ általános földhitel részvénytárs.	—.—	—.—
„ kisbirtokosok hitelint. 6% sors.	83.50	84.—
H. Elsőbbségi kötvények.		
Albrecht pálya 300 frt 5%	72.—	72.30
Alföld-fiumei pálya 200 frt	71.25	71.75
Báttaszék-domb.-zákányi 200 frt	63.50	64.—
Dunagőzhajózási társaság 300 frt 5%	—.—	—.—
„ „ „ 6%	102.40	102.70
Erzsébet pálya 100 frt 5% ezüst	94.—	94.40
Erzsébet pálya 1862-ki kibocsátv. 5% ez.	91.50	92.50
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt	65.25	65.75
Ferdinánd északi pálya 100 frt p. p.	103.—	104.—
„ „ „ 100 frt o. é.	98.50	—.—
„ „ „ 100 frt 5% ez.	103.25	103.75
Ferencz-József pálya 200 frt ez.	89.—	89.50
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	85.50	86.50
Károly Lajos pálya 300 frt	100.30	100.50
Kassa-oderbergi pálya 200 frt 5%	72.80	73.20

	Pénz	Áru
Lemberg-czern.-jassyi pálya I. kib. 1865.	78.50	79.—
„ „ „ II. „ 1867.	81.25	81.50
„ „ „ III. „ 1868.	74.—	—.—
Osztrák észak-nyugati pálya 200 frt ez.	89.75	89.90
Rudolf-pálya 300 frt	78.80	79.20
Erdélyi-pálya 200 frt	64.70	65.—
Állampálya 500 frank	161.50	161.75
„ 1874. kibocsátv.	157.50	158.50
Déli pálya 500 frank	112.50	113.—
„ „ 200 frt 5% ez. 400 frt o. é.	112.75	113.15
Dél-északnémet összek.-pálya 100 frt 5%	87.50	88.50
„ „ ez. 100 frt 5%	84.50	—.—
Tiszavidéki pálya 5—	86.75	87.25
Magyar-gácsorsz. pálya 200 frt 5% ez.	66.40	66.70
Magyar-északkeleti pálya 300 frt 5%	69.—	69.25
Magyar-nyugati pálya 200 frt 5%	67.70	67.90
I. Magánsorsjegyek.		
Hitelintézet 100 frt	167.50	168.—
Clary 40 frt p. p.	32.—	33.—
Dunagőzhajózási 100 frt p. p.	102.—	103.—
Innsbruck városi 20 frt o. é.	23.—	23.50
Keglevich 10 frt p. p.	16.—	16.50
Krakkói sorsjegy-kölcsön 20 frt o. é.	16.50	17.—
Buda városi kölcsöne 40 frt o. é.	32.50	33.—
Pálffy 40 frt p. p.	32.—	32.50
Rudolf alapitvány 10 frt o. é.	17.—	17.50
Salm 40 frt p. p.	44.50	45.50
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt o. é.	20.—	20.50
St.-Genois 40 frt p. p.	35.50	36.—
Stanislau városi 20 frt o. é.	23.—	23.50
Triest város 100 frt o. é.	118.—	119.—
„ „ 50 frt o. é.	61.—	63.—

		Pénz	Áru
Waldstein 20 frt p. p.		26.—	26.50
Windischgrätz 20 frt p. p.		30.50	31.—
Váltók (3 hóra.)			
Amsterdamra 100 hol. frt	3½	96.30	96.40
Brüssel 100 frk	2½	—.—	—.—
Német bankpiaczok 100 m	4	56.85	57.05
London 10 font sterl.	3	116.95	117.15
Milanó 100 lira	5	—.—	—.—
Marseille 100 frk.	2	—.—	—.—
Paris 100 frk.	2	46.20	46.25
Zürich 100 frk.	3½	—.—	—.—
Pétervár 100 rubel	6	—.—	—.—
A valuták árfolyama.			
Cs. arany		5.51—	5.55—
„ reczés		5.53½	5.54½
Osztrák-magyar 8 frt. arany		—.—	—.—
20 frankos arany		9.31—	9.31½
20 márk. darabja		11.47—	11.50—
Orosz imperiale		9.56—	9.57—
Sovereigns		11.72	11.76
Török arany lira		10.58	10.60
Mária Terézia tallér		—.—	—.—
Egylett tallér		—.—	—.—
Ezüst		—.—	—.—
Ezüst rente szelvény		—.—	—.—
Német bir. bankjegy		57.45	57.50
Orosz papir rubel		1.14½	1.15—

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában Károly-kaszárnya rostély-utcza 3. szám.

Az „Egyetértés“ melléklete
— 77-ik számához. —

ORSZÁGGYÜLÉS.

I.

A ház ma a vallás és közoktatásügyi miniszter költségvetését tárgyalta. Az első szónok Mednyánszky Árpád volt, a ház kitünő képzettségü fiatal tagja. O ma bebizonyitotta, hogy ép oly verve-vel tud polemisálni, mint a mily erős szakmájában. A kormánypárt tegnapi szónokait teljesen megczáfolta s kijelentette, hogy a közoktatási miniszter szavainak, a vallási szabadságra vonatkozó törvényjavaslat benyujtását illetőleg nem ad hitelt. Beszéde végén zajosan megéljeneztetett. — Pauler Tivadar Mednyánszky ellenében védelmezte a magyar klerust. Bessenyey György a kapornaki apátság érdekében szólalt fel; Trefort azonban kijelenté, hogy e tárgyról majd máskor fog beszélni. Utánna Turgonyi Lajos emelt szót, s pártolta Irányi javaslatait. Gullner Gyula egy javaslatot adott be, hogy Helfy Ignácz tegnap benyujtott inditványa még a nyári szünet előtt vétessék tárgyalás alá. Trefort Ágoston, — ki az alapok és alapitványok ügyét legjobban szeretné in infinitum elodázni, — kapott is rögtön ezen az alkalmon és pártolta Gulner inditványát. A ház azonban daczára ennek kimondta, hogy Helfy inditványa a budget tárgyalás után rögtön napirendre fog tüzetni.

Ezután következett a szavazás Irányi határozati javaslatai felett. Az elnök először a vallási szabadságra vonatkozó javaslatot bocsátá szavazás alá. A ház felállás utján szavazott. A szavazás egyike volt azoknak, melyek legritkábban fordulnak elő: „tarka szavazás“ volt. A kormánypártról többen, ifju Perczel Béla, Szikszay, s még néhányan szavaztak Irányi javaslata mellett. Az egyesült ellenzékből a conservativ fractió, élén Apponyi, Hoffmann, Bujanovics és Hedry Ernővel ellene. A miniszterek szinte mind a javaslat ellen szavaztak. A javaslat 4 szavazattöbbséggel esett el.

Irányi javaslatának második részét, mely a polgári házasság behozatalára vonatkozik, a ház nagy többséggel fogadta el. Ellene, csakis a miniszterek, a régi balközépi gárda, a katholikus papok, és az Apponyiféle conservativ-egyesült ellenzékiek szavaztak. A részleteknél Mednyánszky Árpád szólalt fel s az orvosi fakultások hiányait fejtegette.

Felszólaltak még Turgonyi Lajos, Péchy Manó, Királyi Pál, Csatár Zsigmond és Tréfort Agoston.

II.

A képviselőház ülése márcz. 18-án d. e. 10 órakor.

Elnök: Gbyczy Kálmán.

Jegyzők: Molnár A., Baross G., Antal Gy.

A kormány részéről jelen vannak: Sapáry Gyula gr., Kemény G. br., Pauler T., Péchy T., Trefort Á., Szende B., Bedekovics K.

Az ülés kezdődik d. e. 10 órakor.

A mult ülés jegyzőkönyve hitelesittetik.

Elnök bemutatja Haderspek János homiliczy község jegyző kérvényét nyugdij engedélyezése iránt. Bélteleky Gábor nagy-károlyi lakos kérvényét irnoki állásába leendő visszahelyezése, esetleg nyugdijasztatása tárgyában: Erdővidék több község számos lakóinak nemes Nándor gr. által beadott kérvényét, melyben a fölsorolt községeket megyeileg egyesittetni és azoknak természetes központján Baróthon járásbiróságot és szolgabirói hivatalt felállittatni, továbbá a fölállitandó járásbiróságot telekkönyvi hatósággal is felruháztatni kérik.

Mindezen kérvények a kérvényi bizottsághoz utasittatnak.

Csávossy Béla előadó benyujtja a vám- és kereskedelmi bizottság két jelentését a Párisban kötött postae gyesületi szerződés beczikkelyezéséről és a tengeri kereskedelmi hajók lajstromozásáról szóló törvényjavaslatok tárgyában.

Mindkét törvényjavaslat az osztálytárgyalások mellőzésével fog napirendre tüzetni.

Következik a képviselőház márczius havi költségvetés tárgyalása. Az előirányzat összesen 255,750 frt, melyben benfoglaltatik a képviselők II. félévi lakásbére 172.400 frttal.

A ház észrevétel nélkül elfogadja.

Következik a vallás- s közoktatásügyi miniszterium költségvetésének tárgyalása.

Mednyánszky Árpád br. azon nem csodálkozik, hogy Poor Antal beszélt Irányi két javaslata ellen, hanem hogy Magyarország két minisztere állást foglal oly harczban, melyben vagy az egyház, vagy az állam győz, azt nagyon sajnálja. Poor azért nem tartja szükségesnek a határozati javaslat elfogadását, mert nálunk a nélkül is nagy vallásszabadság van, a vallásügyi miniszter szerint ellenben e javaslat elfogadása a társadalmi rend összeomlását eredményezné. E két szélsőség között az igazságügyér azt mondá, hogy kivánatos annak behozatala, hanem keresztülvitele igen nehéz. O nem bizik azon emberek őszinteségében, kik a maguk állását, ily ellentétes nyilatkozatokkal védelmezik. (Helyeslés a szélső baloldalon.) Hogy a házasságkötés könnyitése csakis előnyére válhatik a közerkölcsiségnek, (Élénk helyeslés a szélső baloldalon) azt az egyházi rend egy tagja sem vonhatja hétségbe.

Poór azon szavaira, hogy Amerikában az állam dotálja a felekezeteket, — azt mondja, hogy nálunk ez megforditva van; mert midőn dusgazdag püspökségek töltetnek be, az illetőknek, kik ily hivatalokat elnyernek, bizonyos egyéneknek, kik az egyházon kivül állanak temetes dotációt kell nyujtaniok. (Derültség. Majoros István közbeszól: Ezt legjobban tudja az illető miniszter ur!) A ki nősülni akar, azt kivánja, hogy minél kevesebb költséggel, minél szilárdabban, minél felbonthatlanabbul, s minél könnyebben elérhető törvény által tegye ezt. Minden ember örömmel fogja üdvözölni a polgári házasságot, mely sok kellemetlenségtől, és sok zaklatástól fogja megkimélni. Poórnak azt mondja, hogy Esztergom város polgárai sokkal szivesebben látták volna, ha a Boszniával való összeházasitásunkat ellenezte volna, minthogy ellenzi a polgári házasságot. (Élénk tetszés balfelől.) A történet bizonyitja, hogy népünk nem barátja az oly törekvéseknek, melyek a klericalismus és ultramontanismus érdekeit elősegitik, s hogy a magyar nép a klericalismus és ultramontanismus barátait, saját barátjainak nem tekintette volna. Ha a magyar trónon oly uralkodó ült, ki a magyar népet szerette, akkor a klerikálisok befolyása csökkent. (Ugy van!) 1780-tól 1814-ig hozattak be hazánkba tömegesen a jezsuiták; erre a korszakra a nép sóhajtva emlékszik vissza, mert ekkor lett visszaállitva azon tan, hogy az állam közvetlen az istentől kapja a hatalmat.

Felemliti, hogy a szabadságharcz letiprása után a hü baráthoz a muszkához és aradi hóhérhoz harmadik szövetségesül a jezsuiták és ultramontánok csatlakoztak, (Igaz!) s megkaptuk a konkordatumot, melyet becsületes magyar ember nem ismerhet el törvénynek. (Élénk helyeslés a szélső balon.) Pártolja Irányi határozati javaslatát. (Élénk helyeslés és taps a baloldalon.)

Pauler Tivadar védelmezi a magyar klerust, mely az önkényuralom alatt nagy szolgálatokat tett a nemzetnek.

Poór Antal kijelenti, hogy ő nem bosnyákokról, hanem mohamedánokról szólott.

Mednyánszky Árpád kinyilatkoztatja, hogy a magyar főpapok tették lehetségessé a konkordatumnak kiterjesztését Magyarországra.

Bessenyey Ernő a kaponaki apátság ügyét emliti fel, mely a jezsuiták által kezeltetik. Kérdi a minisztert, szándékozik-e ugy intézkedni, hogy ezen apátság jövedelmeit ne a kalksburgi jezsuiták kapják meg, hanem azok Magyarországon maradjanak.

Trefort Ágoston azt mondja, hogy a kaponaki apátság kérdésére nézve már megindultak a tárgyalások, az eredményt annak idején be fogja jelenteni.

Turgonyi Lajos elérkezettnek tartja az időt, hogy az országgyülés megalkossa a vallásszabadság és az állam és egyháznak egymáshoz való jogviszonyára vonatkozó törvényt. Mert mig ez nem lesz, addig egyik felekezet sem rendezheti szabadon a kor szellemének megfelelően belügyeit. E kérdés szerinte nem párt- vagy felekezeti kérdés, hanem nemzeti, és általános emberiségi érdek. Pártolja Irányi Dániel határozati javaslatát. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Gullner Gyula egy 15 tagu bizottság kiküldését inditványozza, az alapok és alapitványok megvizsgálása végett, azon utasitással, hogy a bizottság jelentését még ezen évben megtegye.

Trefort Ágoston elfogadja ezen inditványt. Kéri a házat, vesse el Irányi javaslatát; a kormány, mihelyt az idő és viszonyok kedvezők lesznek, fog ez irányban előterjesztést tenni.

Simonyi Ernő: Csodálkozik, hogy Gullner oly inditványt nyujt be, mint tegnap Helfy. Helfy inditványára nézve közmegegyezés jött létre, hogy az ez alkalommal nem fog tárgyaltatni. Ohajtja, hogy a határozati javaslatok vetessenek vissza.

Elnök: azt mondja, hogy e tárgyban tegnap nem mondott ki határozatot.

Helfy Ignácz: kijelenti, hogy belenyugszik abba, miszerint saját inditványa, mely az alapok és alapitványokra vonatkozik, a költségvetési törvény megalkotása után vétessék tárgyalás alá.

Rövid eszmecsere után, mely a kérdés körül forgott az elnök Irányi Dániel határozati javaslatára teszi fel a kérdést. Irányi Dániel határozati javaslatának első részét, mely a vallásszabadságra vonatkozik, — a ház **114** szóval **110** ellen elvetette. A kérdés második részét, — mely a polgári házasságra vonatkozik, — a ház nagy többséggel elfogadta.

Ezután elfogadtatott Gulner Gyula inditványa, s kimondatott, hogy Helfy Ignácz határozati javaslata a költségvetési törvény megalkotása után fog tárgyaltatni.

A részleteknél a felsőbb tanintézetekre előirányzott 439,943 frt czimnél:

Mednyánszky Árpád br.: Figyelmeztet rá, hogy az orvosi szakképzés és közegészségügy mértéke a nép jólétének és miveltségi fokának. Ezután az egyetemek történetét vázolja. Az egyetemnek nálunk két irányt kell szolgálni; egyrészt, hogy megadja a növendékeknek a kellő képességek megszerzésére a módot, másrészt mert az egyetem a tudomány egyedüli mühelye.

Ezután azon káros befolyást ecseteli, melyet a budapesti fakultás tultömöttsége okoz, sürgeti egy 3-ik orvosi egyetem felállitását; kárhoztatja a tanárok, különösen a fiatalabb orvosok ellenszenvét olyanok iránt, akik a külföldön végzik tanulmányaik egy részét.

Ismerteti a kolozsvári egyetem orvostani fakultása hiányait. Szerinte kapkodva lett már az felállitva, s a kellő fokozatosság nem tartatott meg. Jelenleg 12 tanár, az összes tanári fizetés 30 s nehány ezer frt, — tehát jóval kevesebb, mint a mennyit a kormány a budapesti klinikák külső diszitésére forditott.

Kérdi a kormányt, miért nem helyeztetik át a n.-szebeni elmekóroda Kolozsvárra?

Idéz több példát, mely a kormány helytelen eljárását illusztrálja a tanári székek betöltésnél. Ezután áttér a kolozsvári orvosi fakultás anyagi hiányaira. Közöl statisztikai kimeritő adatokat a kolozsvári fakultás tananyagáról, ebből kitünik, hogy a bolgyógyászatnak csak 24, a sebészetnek 65, a szemészetnek 24, a szülészetnek 31, a bőrbaj és bujakor számára 48 betegágy áll rendelkezésére.

Ezekből látszik, hogy mennyire zsugori ily irányban a kormány, mig az államjavak bérbeadásánál a leglelketlenebb könnyelmüség uralkodik.

A budapesti orvosi fakultásról elismeri, hogy az utóbbi években határozottan haladt, de ez egy millióba került, s ezzel nem áll arányban a haladás. Egy nagy hiánya van, s ez az, hogy semmi ujabb tanári állomásra, különösen a theoretikus szakokra nincsen ujabb jelenség. Ennek oka a közegészségügyi törvény és a kórházügy; az első nem gondoskodik az orvosok kellő dijazásáról. A kör- és községi orvosok ma és többnyire elmaradott falusi emberek vagy sebészek. Kivánatosnak tartja az államvizsgák behozatalát. A kórházaknál roszalja a kinevezési rendszert, mert ott a kinevezés folytán jobbára protegáltak jutnak be. Kivánja a kórházak reorganizálását. Ha ez általa jelzett kivánalmaknak elég lesz téve, lassankint orvosi szakirodalom is fog fejlődni.

Trefort Ágoston: Mednyánszkynak felelvén, azt mondja, hogy ő nem tud egymaga jelenlegieknél jobb tanerőket „produkálni“. Ha rendelkezésére lesz bocsátva a szükséges összeg, ő szivesen magasabb niveaura emeli a kulturát.

Mednyánszky Árpád személyes kérdésben, **Péchy** Manó és **Stojkovics** Péter pedig Mednyánszky ellen polemizálva szólaltak fel.

Turgonyi Lajos: a szegény orvosnövendékeket terhelő vizsgadijakra hivja fel a miniszter figyelmét; s kérdi nem lehetne-e ezen ugy segiteni, hogy az állam fizesse a vizsgálók munkadiját?

Királyi Pál: Mednyánszkyval polemizál, s azt mondja, hogy a Rókus-kórházhoz nem lett oly orvos kinevezve, a ki nem állná meg a helyét.

A József-müegyetem czimén 190.000 frt van előirányozva.

Csatár Zsigmond: A müegyetem bérházának magas bérlési összege ellen tesz kifogást.

A gymnasiumokra előirányzott 148.144 forint czimnél **Baross** Gábor, **Tréfort** Agoston, **Molnár** Aladár és ismét **Trefort** Agoston szólaltak fel.

A reáltanodáknál: **Tibad** Antal és **Trefort** Ágoston beszéltek.

A szaktanodákra 21.625 forint van előirányozva.

Felszólalnak **Kautz** Gyula előadó, **Ráth** Károly, **Trefort** Ágoston és **Iványka** Imre.

A ház: bábatanodákra 8325, a kassai gépészeti tanodára 13.300, iparos szaktanodára 25.000, s végre a budapesti kereskedelmi akadémia segélyezésére 4000 frtot szavaz meg.

A költségvetés tárgyalása holnap fog folytattatni. Ezután egy pénzügyi bizottsági tagra adattak be szavazatok.

A holnapi ülésen tárgyaltatni fog a szegedi kérvény, a költségvetés tárgyalása folytattatik; esetleg a dálya-vinkovczei vasutra vonatkozó trvjavaslat is tárgyalás alá kerül. Az esetleges interpellacziók a szokott időben fognak megtétetni, és Szende Béla felel Németh Alhert interpellatiójára.

Az ülés vége 2 óra 45 perczkor.

A tiszai árviz.

A kormányhoz ma érkezett hivatalos táviratokat a következőkben adjuk:

H.-M.-Vásárhely, márcz. 17. 8 óra 45 p. (érk. 9 óra 10 p.) Ma itteni körtöltésen mintegy 2500 szakmányos munkás szép sikerrel dolgozott, de a felfogott védvonal nagy hosszasága miatt igy sem várható el, hogy a szentesi töltésnek netalán rögtön bekövetkezhető átszakitása esetében a körtöltés már felépitve legyen, mely munka ily erővel, két, vagy három hétig eltarthat és igy csak a Zöldár ellen nyujthat védelmet. Boross, felügyelő.

Szentes, márcz. 18. 7 óra. A beállott kedvezőbb körülmények közt legnagyobb erélylyel azon müködünk, hogy megrongált töltéseinket helyreállitsuk; a munkáltatás nagy eredménynyel folyik. Stammer, alispán.

H.-M.-Vásárhely, márcz. 17. 6 óra 50 percz. Vásárhely városát védő 12.000 öl hosszu közgáti munkálatot megszemléltem; a munka nagy erővel folytattatik, öt-hat napi folytonos munka mellett a város biztositása remélhető. Beliczey.

Csongrád, márcz. 18. reggel 9 óra 10 percz. Idő szép, 24 óra óta 2 ctmt. apadás, összes apadás márczius 10-től fogva 71 ctmt., a töltések többnyire mostani körülményekhez képest elegendően helyreállittattak, némely javitások ma 300 katona által foganatba vétettek, állapotunk kedvezőbb, veszély egyáltalán nincsen. Just kir. mérnök.

*

A Szegedre szánt adakozásoknak a postai vitelbér alól leendő felmentésére vonatkozólag többszörös felszólalás volt a lapokban. Erre vonatkozólag félhivatalos oldalról a következő felvilágositást közlik:

A készpénzbeli könyöradományok postadijmentes szállitásáról az 1874-ben kiadott és minden postahivatalnál meglevő kocsipostai tarifa 34-dik lapján ezt tartalmazza: Postadijmentesen szállitandó:

d) „az állami hatóságok fölszólitására gyüjtött könyöradományok, ha bankjegyek, értékpapirok, érczpénz vagy nemes fémekből állanak és állami hatósághoz szállittatnak.“

A póstadijmentes szállitás tehát egyszer s mindenkorra el van rendelve. Nagyon természetes azonban, hogy az a netáni visszaélések meggátlására bizonyos formákhoz van kötve; ilyen például az, hogy a pénzeslevél közhatósághoz legyen czimezve; a fenforgó esetben például az illető polgármesterhez, vagy a könyöradományok kezelésével hatóságilag megbizott bizottság vagy közeghez; hogy a levélczim alsó balsarkán e záradék: „könyöradomány az árvizkárosultak számára, portomentes a kocsipóstai tarifa 34-ik lapján foglalt d pont szerint,“ kitéve legyen, hogy a levél szabályszerü boritékban és öt pecsétlenyomattal lezárva legyen és hogy a boriték felső részén a küldő neve stb. kitéve legyen. A póstahivatalok ily pénzeslevelekről dijmentesen föladóvevényt szolgáltatnak ki. Térti vevények azonban nem adhatók és nem is szükségesek, mert az ily összegek hirlapilag szoktak nyugtáztatni.

*

Segély a szegedieknek.

A hivatalos lapban ma kimutatott adakozások közül nagyobbak a következők: Rainer főherczeg 1000 frt, özv. Sina Simonné 5000 frt, Weisz bukaresti könyvkereskedő 50 husz frankos arany, az általános magyar municipális hitelbank 1000 frt, Ipolyi Arnold beszterczebányai püspök egyelőre 100 frt stb.

Londonból jelentik, hogy tegnap esti 5 óráig a lordmajornál 20.000 frt gyült be a szegediek részére. Batthyányi Ödön gr. 105 frtot irt alá.

Németországban több nagy lap gyüjtéseket kezdett. A „Frankfurter Zeitung“ már 4000 frtot be is küldött a magyar miniszterelnöknek. A bécsi lapok szerkesztőségeiben szintén tetemes összegek gyültek egybe eddig; igy a „N. freie Presse“ ma reggeli számában 15.117 frt gyüjtést mutat ki.

London, márcz. 7. A kristálypalota-társulat nagyszerü ünnepélyt fog rendezni a szegediek javára. Remélik, hogy az osztrák császárné Irlandból visszatértében megjelenik az ünnepen.

Bécsből jelentik, hogy a bécsi nőegylet felhivása szép eredményt mutathat fel eddig is. Tegnap estig 3000 adakozó jelentkezett, kik ruhát és fehérneműt adtak össze. Az adományok legközelebb utnak indittatnak Szegedre. Mesteremberek butordarabokat adakoznak; igy egy Schmiedler nevü lakatos 60 darab kemencze-ajtót adott. — A pápa 5000 frankot adományozott a szegediek javára, mely összeget a bécsi nuntius már át is adott Wenckheim miniszternek.

A párisi magyar-egylet a következő felhivást teszi közzé több párisi lapban.

Magyarországból segélykiáltás hangzik hozzánk. A franczia lapok jelentik a balsorsot, mely Szegedet, a magyar várost érte. E csapás borzalmas részletei a lapok szükségkép röviditett tudósitásaiban még távolról sincsenek kimeritve. A kormány kétségkivül mindent el fog követni, hogy az áldozatok sorsán enyhitsen; de a szerencsétlen-ég oly nagy, hogy a segélykiáltás akaratlanul kitör a Párisban lakó magyarok kebléből és a franczia nemzethez fordul, melynek nagylelküségéről már többször volt alkalmunk meggyőződni s mely bizonynyal meg fogja hallgatni azt. A magyarok szivesen lekötelezik magukat a franczia nemzetnek, hogy ez által a rokonszenv fonalát, mely a két nemzetet összefüzi, mint azt a magyarok már bebizonyitották és jövőre is be fogják bizonyitni, még erősebbé tegyék. — A magyar segélyegylet aláirást nyit a szegedi árvizkárosultak javára és fölkér minden franciát, ki szavait figyelmére méltatja, hogy adományát legyen szives a „Société des Dépots et Compte courrants“-nál (Place de l'Opera 2) befizetni a magyar segély-egylet részére. Az adakozók nevei közöltetni fognak a magyar lapokban, hogy a segélyzettek tudják, kiket kell áldaniok irgalmasságukért és gyors segélynyujtásukért, mely a valódi jótékonyság egyik főfeltétele. Fogadja stb. Ziehy Mihály, a magyar egylet elnöke, Munkácsy Mihály, az egylet tagja, b. Schindler del Cerreton, a magyar-egylet tiszteletbeli tagja.

A fiumei városi képviselet 4000 forintot szavazott meg a szegedieknek; azonkivül általános aláirást inditott meg.

Rómában egy ott élő hazánkfia kezdeményezésére aláirás nyittatott, melyben a közönség tetemes részt vesz.

A prágai polgármester felhivást intézett a lakossághoz a szegediek támogatására. Eddig több ezer forint gyült össze.

Bécsből Guttmann kereskedő 2000 frtot küldött a károsultak részére.

Eszéken bizottság alakult s aláirás nyittatott meg. Az eddigi eredmény meghaladja az 1000 frtot, s ez már el is küldetett a kormánynak.

Az esztergomi kanonokok 2000 frtot küldtek ujabban s azonkivül 100 akó bort ajánlottak fel azon katonáknak és polgári egyéneknek, kik a mentés munkájában résztvettek.

Pécs városa 4000 frtot szavazott meg.

Rajkai Vilmos kereskedősegéd egy felhivásban felszólitja pályatársait, hogy a szegedi tönkrement kereskedésekben volt segédek segélyezése végett adakozzanak. Rajkai gyüjtőiveket vett ki a tanácstól. Az adományok Pokorny József kereskedésébe küldendők. (Duna-uteza 1. sz.)

Bécsben, mint nekünk irják, Andrássy Gyula grófné és Metternich herczegné legközelebb hangversenyt rendeznek a szegediek javára a várszinházban. — A hangversenyben közreműködik Liszt Ferencz és gr. Zichy Géza is. Jókay felolvasása, mely kezdetben a bécsi magyar olvasó és társaskör javára volt tervezve, szintén a szegediek javára fog megtartatni. Az emlitett iskolai kör kebelében eszközölt gyüjtés eddig 100 frtnál többet eredményezett.

Berlinből tegnap érkezett meg az első segélypénz a szegediek számára. A magyar hitelbank ugyanis 12.000 markát (6000 frtot) kapott onnét tovább szállitás végett.

Vanek vendéglőjében a körut és stáczió-uteza sarkán a szegediek javára előadás lesz.

Fővárosi ügyek.

— Az Erzsébet-templom ügye. A tegnap délelőtt az Erzsébet-templom ügyében tartott bizottsági ülésben felvastattak a bel- és közoktatásügyi miniszterek valamint a bibornok herczegprimási leiratai. A miniszterek támogatásunkat igérik, a bibornok pedig beleegyezését adja, hogy az által templomépités czéljából a VI. kerületben vett 1600□ ölnyi telek a VII. kerületben épitendő Erzsébettemplom javára értékesittessék. A bizottság e templom helyéül a szegényház előtti tért tüzte ki, a plébánia épületre nézve pedig abban állapodott meg, hogy az a Fröbel-nőegylet gyermekkerti épülete mellett épittessék. Az ezen templomépités által szükségessé váló plébánusi állomásnak két káplánnal leendő szervezésére kimondatott, hogy az csak akkor fog véglegesen betöltetni, ha ugy a templom mint a plébánia épülete teljesen fel lesz épitve. Addig is azonban, ming a templom felépülhet czélszerünek találja a bizottság, hogy a plébániaépület és egy idiglenes

---

Elemi katastrófák.

Az elemi katastrófák épp oly régiek mint maga a föld. Ha a világ leghiresebb geologusainak hitelt szabad adnunk, akkor a föld jelenlegi alakja is a többfele elemi katastrófáknak tulajdonitható. — Meglehet azonban, hogy ezen különféle katastrófák nem egyidejüleg és nem az egész föld felületén állottak be. Innét magyarázható, hogy a hinduk történelme tizennyolcz, a chinaiaké pedig huszonnégy évezreddel terjed továbbra, mint az, melyet mi keresztények Mózes számitása után elfogadtunk.

Ezen katasztrofák különfélék voltak. Mindegyik elemnek nagy és válságos szerep jutott. A viznek, a tüznek, a légnek és a földnek. Rendesen az elemek összpontosulva müködtek, mintha szövetségre léptek volna egymással a földteke és az annak felületlen lévő tárgyak és lények romlására. A föld a tüzzel, a viz a léggel. Némelykor azonban elkülönitve is tüntek fel.

Az első nagy elemi katasztrófa, melyről a történelem vagyis helyesebben mondva a hagyomány emlékezik, a viz által okoztatott. A Mozes első könyvében felemlitett özönviz Chaldaeát pusztitotta el. A görög mythoszban felemlitett ogygiai özönviz pedig Kis-Ázsiának egy részét és a régi Hellaszt dulta. Alig lehet meghatározni, vajjon ezen két özönviz egyidejü volt-e. Nevezetes, hogy a mexikóiak hagyománya hasonlólag egy ily özönvizet emlit fel, s valamint Chaldaeának meg van Noéja, a görögöknek Deukalionjuk és Pyrrhájuk, ép ugy van a mexikóiaknak a maguk Tlaquaczinjók és Kikequeczeljük; kiktől származtatják az uj nemzedéket.

Hogy a régi időkben az elemi pusztitások sokkal veszélyesebbek voltak, azt az akkori emberiség tapasztalat hiánya okozta, mivel még nem birtak a jelenkor gépeivel, találmányaival, hogy a pusztitó elem rombolását meggátolják, vagy hatásukat kisebbitsék.

Azonban mégis azon időben, is gondoskodtak az emberek arról, hogy magukat megóvják ily katasztrófáktól, kivált oly országokban, hol ezen katasztrófák bizonyos rendszeres időszakokban állottak be, jelesül Egyptomban, hol a Pharaók idejében a Ramesesek alatt már megkezdették a Nilus szabályozását és csatornákat ástak, hogy a vizár hatalmát megosszák.

A viz után jött a tüz és föld szereplése. Mózes harmadik könyvében fel van emlitve egy ily tüz általi pusztitás, mely tiz ezer ember életébe került. Nem különben a Mózes első könyvében megemlitett tüz általi pusztulás, Sodoma és Gomorrha égése. Igen valószinü, hogy mind két katasztrófa óriási földrengés lehetett s vulkánikus okokból származott. Ugy nem különben Babylon és Ninive elpusztulása is hasonló okoknak tulajdonitható. E mellett tanuskodnak Layard kiásásai is, valamint az ottani talaj geologikus megvizsgálása.

Ezen az ős időkben előforduló és a későbbi elemi katasztrófák közt hosszu hézag van, legalább a történelem nem emlit fel ilyeneket, ha csak azt nem tekintjük annak, midőn Rómában egy nagy földszakadás történt, akkor, midőn Marcus Curtius lovastól belé ugrott s a szakadás utóbb bezáródott, mi azonban maga is oly mythikus egy hagyomány, hogy annak alig lehet hitelt adni.

Krisztus születése után az első században, Titus császár uralkodása alatt azonban a történelem egy irtózatos elemi katasztrófát emlit fel, midőn a Vezuv tüzkirohanása három nagy és virágzó várost, Herkulanumot, Pompejit és Stabiaet, nemcsak elpusztitotta, hanem a szó szoros értelmében elnyelte és eltemette.

Valamennyi ehhez hasonló tüz- és földrombolások közül ez volt a legnagyobb, ugy hogy ahhoz sem az azelőtt történteket, sem a későbbieket nem hasonlithatni. Pompéji pusztulásáról annyit tudunk, hogy az oly rögtön állott be, elébb egy irtózatos tüzes hamu esővel, melyet nagyobb és kisebb szikla és kődarabok hányása követett, hogy, noha a katasztrófa fényes nappal állott be, a lakosságból még is alig menekült meg kevés ember, mint az akkori történelmi irók állitják, alig egy százaléka az összes lakosságnak. A Vezuv tüzokádását földrengés kisérte, mivel sok menekülni akarókat az összeomló házak ütöttek agyon. A hamueső oly hirtelen jött, hogy a házaikban időzöknek idejök nem maradt onnét az utczára menekülni. — Pliniust, ki a legelsők közé tartozott és cselédével Torre del Greco felé akart menekülni, féluton utólérte a tüzes olvasztott lávával és a hamueső, s ő is áldozatává lett ezen irtóztató katasztrófának. Csak is azon lakosok menekültek, kik a város végén laktak, azon oldalon, hol jelenleg a hotel Diomede áll, a Portici felé vivő uton. Ezek is többnyire Torre del Greco felé menekültek és itt hajókra szállottak, hogy a pusztitás körét elhagyják. A mit némely irók mondanak, hogy többeknek sikerült ingó vagyonukat megmenteni, ez csak ugy ertelmezendő, hogy azon ékszereket, ruhákat és pénzt mentették meg, mely épen kezüknél és rajtuk volt.

De sokkal borzasztóbb volt Herkulanum és Stabiae elpusztulása, mint Pompejié, mivel sem Herkulanumból, sem Stabiaeból nem menekült meg egy lélek sem, ugy hogy ezen utóbbi városnak fekvése sem nyomozhatóki.

Későbbi időkben egészen a legujabb korig a Vezuv még több izben árasztotta el a tövében fekvő vidékét lávájával és hamu esőjével, de soha többé a csak imént emlitett nagy katasztrófákhoz hasonlók nem állottak be, sőt nevezetes az, hogy azon helyek közül, melyek legközelebb állanak a Vezuvhoz, csak Torre del Greco szenvedett egyszer másszor kárt, annyiban, hogy a lávaár odáig hatott és egyes villákat és kerteket megrongált, de sem Portici, mely nagyon közel van a Vezuvhoz, sem Pompeji nem szenvedett többé. Ezen utóbbi most lakatlan városban alig láthatni nyomát a hamu esőnek imitt-amott a Forum körül, de a hamu réteg épen nem mély.

Még most-napig sincs bebizonyitva, vajjon ezen pusztitás ugyon egy időben történt-e vagy egymás után külön időszakokban. Stabiae városnak még mostanáig sem jutottak nyomára, sőt azt sem tudják bizonyossággal meghatározni, melyik azon hely, hol egykor Stabiae állott, Herkulánumot gyanitják, merre volt, de még eddig a kiásások nem mentek annyira, hogy meglehessen határozni, mily nagy volt ezen utóbbi város kiterjedése, Maga Pompeji tizenhat századig maradt a Vezuv hamvai alatt eltemetve, mielőtt egy véletlen által annak fekvése felfedeztetett. Még itt sincsenek a kiásások egészen bevégezve, azonban ezen város nagyobb része megtisztittatott a sok százados lávától és földrétegektől, melyek ezen szerencsétlen várost eltemették.

Krisztus születése után a hatodik században, 540 évben, az elemi katasztrofáknak egy harmadik neméről emlékszik a történelem. Itt a levegő volt a közvetitő, mely mérges és halálos miasmákkal telt meg, hogy az emberiséget pusztitsa. Ezen harmadik nemü elemi csapás a döghalál volt, mely Közép-Európát majdnem egy egész századig fogyasztotta, ugy, hogy ezen kór itt majdnem megbonosult. Vajjon azon akkori járvány ugyanazos volt-e a keleti pestissel és azzal, mely legujabb időben Asztrakhánban tört ki, arról semmi bizonyost nem mondhatni. A könyvnyomtatás mestersége még nem lévén feltalálva, mind az, mi az akkori korból jő, majdnem mint mythosz és mese jutott el hozzánk.

A döghalált Európában egy másnemü csapás is követte vagy kisérte s rendesen egyidejüleg lépett fel azzal. Ez az éhség volt. Az éhség és döghalál sehol sem lépett fel oly gyakran, sehol sem tartott oly hosszu időig, mint Francziaországban, noha Németországban és Olaszországban is borzasztó pusztitásokat vitt végbe. Francziaországban I, vagy Kopasz Károly uralkodása alatt tizennégy évig dühöngött az éhség és döghalál s alig mondhatni, melyike a két csapásoknak okozott nagyobb szerencsétlenségeket. Az éhség annyira ment, hogy az anyák megölték saját gyermekeiket, hogy azok husával táplálkozzanak, az emberek egymást legyilkolták hasonló czélból. Egész városok pusztultak el, ugy hogy azokban egy lakos sem maradt életben és azon tizennégy év alatt, mig a pestis és az éhség uralkodott, 861-től 875-ig, Francziaország lakosságának több mint fele halt el. — IV. vagy Együgyü Károly idejében, 918-tól 922-ig, igy tehát négy évig, ismét éhség és dögvész pusztitották Francziaországot, de már korántsem oly nagy mérvben, mint Kopasz Károly idejében.

1032-ben, I. Henrik halála előtt rövid idővel, ismét éhség állott be Franczia országban és ez uttal majdnem oly borzasztón uralkodott, mint Kopasz Károly idejében, noha nem tartott oly hosszas ideig, csak három évig, és dögvész sem mutatkozott a lakosok közt, de a szükség annyira ment, hogy senkinek élete nem volt biztonságban, mivel nem csak félre eső helyeken és országutakon támadtattak meg az emberek, hanem magában a fővárosban is, a vágó-székekben nyilvánosan árulták az emberhust, a hatóságok pedig nem birtak annyi tekintélylyel, hogy ezt megakadályozhatták volna.

Ezen utóbbi éhség katasztrófa után Európa egy ideig megkimélve maradt mind éhségtől, mind döghaláltól, ezen utóbbi járvány legfeljebb Szicziliában mutatkozott, noha Andalusiába is becsempésztetett a hazatérő keresztes hadak által Afrikából, hol ezen járvány egészen meghonosult volt, ugy annyira, hogy azon keresztesek közül, kik a szaraczének ellen indultak, sokkal többen vesztek el dögvészben, mint az ellenség fegyverei által. — Maga IX. vagy Szent Lajos is ezen kór áldozatává lett seregének legnagyobb részével 1270-ben.

1346-ban VI. Fülöp uralkodása alatt ujabban kitört a pestis Franczia országban, mely egy-két év alatt az összes lakosságnak több mint egy negyedét ragadta el. Az emberek már annyira neki szoktak volt ezen csapásnak, hogy azt fel sem vették és vigan éltek, mint az akkori krónikák irják, a gyermekek szülőik sirjai felett táncoltak.

Majdnem ugyanezen időben dühöngött a pestis Olaszország több városaiban is, jelesül Palermóban, Romában és Florenczben, hol a legnagyobb pusztitásokat tette. Alig volt elég kéz ahhoz, hogy a hullákat eltemesse és ezek az utczákon és házakban hevertek. A vagyonosabb családok elmenekültek a merre lehetett és midőn visszatértek, kivált Florenczben, az utczákon egy emberi lényt sem találtak, hanem csak csontvázakat.

A tizenhatodik században, 1570-ben Milanóban roppant éhség uralkodott, melyet 6 évvel később döghalál követett. Mind a két alkalommal Borromeo Károly milanói érsek és bibornok, ki később 1616-ban a pápa által szentnek kanonizáltatott, leginkább kitüntette magát, roppant vagyonának legnagyobb részét az inségeseknek felsegélésére áldozta, és mig a pestis dühöngött a városban, ott maradt és legczélszerübb intézkedéseket tett a járvány legyőzésére, mindenüvé személyesen ment és rendelkezett, kórházakat nyittatott, sőt magában az érseki palotában is számos betegeket helyeztetett el, maga ápolta őket és a haldoklókat ellátta a halotti szentséggel. — Unokaöcsese, Frigyes, ki őt az érsekségben követte és hasonlólag bibornok volt, bátyjának nagy segélyére volt és egy későbbi hasonló katasztrófa alatt épp annyit tett a nyomor enyhitésére és a pestis leküzdésére

templom épittessék, s az ott müködendő plébános és káplánpk csak ideiglenesen alkalmaztassanak. Végül javasolni fogja a bizottság a közgyülésnek, hogy a már megállapitott 25000 frt ezen ideiglenes templomépitésre azonnal utalványoztassék ki. Elhatároztatott, hogy ez állandó templom épitésére szükséges összeg a terézvárosi polpárok közt kötözendő aláirások utján gyüjtessék össze. Mendl István és Gschwind Mihály bizottsági tagok azonnal felajánlottak e czélra 1000—1000 forintot. A templom Sz.-Erzsébet tiszteletére fog felszenteltetni.

— Adókivető bizottságok. Az adókivető bizottságok a III. osztályu kereseti adólajstrom tárgyalását márczius hó 19-ikén — szerdán — a következő régi telekkönyvi házszámok alatt összeirt felekre nézve folytatják: az I. és II. ker. (viziváros) 198—230-ig; IV. ker. (belváros) 461—470-ig; az V. ker. (Lipótváros) 146—154/178; a VI. ker. (Terézváros) 1373—1383; a VII. ker. (Terézváros) 535—550; a józsef-ferenczváros-kőbányai adóbizottság a józsefvárosi 1431—1460.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti gabna és értéktőzsde márcz. 18.

Gabnatőzsde. Buza mérsékelten kináltatott, vevők tartózkodók és árleszállitást követeltek, mit el is értek. A forgalom 8—9000 mmra tehető és az árak 10—15 krral estek. Egyéb gabnanemüekben csekély volt a forgalom változatlan árak mellett. — Hivatalosan a következő kötések jegyeztettek:

Buza. Tisszavidéki: 200 mm. 78.5 k. 9.95, 200 mm. 78.5 k. és 200 mm. 78.2 k. 9.95, 1200 mm. 77.7 k. 9.75, 200 mm. 77 k. kiló 9 frt 60 kr.

Fehérvári: 500 métermázsa 76.3 kiló 9 forint.

Pestvidéki: 200 mm. 78 k. 9.10, 200 métermázsa 77 és 200 mm. 76.7 k. 8 frt 50 (rozsdás).

Bécsi: 3100 mm. 76 k. 9 frt 15.

Bácskai: 800 mmázsa 74 kiló 8 forint 15 kr.

Bánáti: 100 mm. 76.8 k. 9 frt.

Aradi: 100 mm. 75.5 k. 8.60. A kötések három hóra történtek.

Tengeri 600 mm. 4.80 kész pénz mellett.

Határidőüzlet. A forgalom csekély, árak változatlanok.

Usance-buza tavaszra 8.70—8.80. őszre 9.30—9.40.

Tengeri bánáti május—juniusra 5.02—5.06.

Zab tavaszi 5.57.$\frac{1}{2}$—5.62$\frac{1}{2}$, őszre 5.95—6.

Káposztarepcze augusztus—szeptemb 13$\frac{6}{8}$—13$\frac{7}{8}$, bánáti julius—augusztusra 13$\frac{3}{8}$—13$\frac{4}{8}$.

Értéktőzsde. Ma is nagy volt a vételkev és az értékek árfolyamai jelentékenyen emelkedtek. Különösen szilárd volt a hangulat bank- és befektetési értékek, államsorsjegyek és helyi értékekben. A forgalom jelentékeny.

Az előtőzsdén élénk forgalom fejlődött ki; osztrák hitelrészvények 247—245·89—246,60, magyar hitelrészvények 232—232.25, Ganz-féle vasöntőde 258—259—260-al vásároltatott.

A déli tőzsdén osztrák hitelrészvények 246.50—246—246.60, magyar hitelrészv. 232.50—234, aranyjáradék 85.95—85.90, nyereménysorsjegy 97.25 pénz, pesti kereskedelmi bank 543—550 köttetett. Malmok közül Pannonia 1490-el vásároltatott, Konkordia 570 pénz, Erzsébet 292 pénz, Lujza 275 pénz, Viktoria 520 pénz, közuti vaspálya 261—260, Ganz-féle vasöntőde élénk kereslet mellett 265—270, kassa-oderbergi vasut 72.50-en köttetett.

A hivatalos árfolyamot lásd tőzsdei táblázatunkon.

Esti tőzsde. A délután folyamán minden érték rendkivüli rohamossággal emelkedett, osztrák hitelrészvények 249, magyar hitelrészvények 236-ra emelkedtek. Az esti tőzsde már jelentékeny reakcziónak volt alávetve. Osztrák hitelrészvények 247, magyar hitelrészvények 234,75, magyar aranyjáradék 86.05—86.10.

Gabnaüzlet.

Berlin, márcz. 16. A hangulat és irány valamivel szilárdabb. Buza sárga április—májusra 176.50 márka, szeptember—októberre 188.50, rozs 123, április—májusra 123.50, zab aprilis—májusra 116, május—juniusra 118, árpa 180 márka, ezer kilóként.

Boroszló, márcz. 16. Az üzlet iránya még mindig lanyha, a vételkedv csökkent. Buza 88 font 16.10 márka, rozs 84 font 12, zab 50 font 12, repeze 100 kilogramm 25.25, repezeolaj 60.50 márka.

Hamburg, márcz. 16. Az amerikai magas árfolyam folytán a forgalom nagyon csekély. Jegyzéseink többnyire névlegesek. Buza csendes irány mellett 178 márka. Rozs szilárdabb, aprilis—májusra 118.50, május—juniusra 120 márka, ezer kilóként.

München, márcz. 16. Tegnap piaczunkon a különféle gabnanemüekből elkelt összesen 8306 mázsa; az árak mázsánkint a következők: Buza 9 márka 40 pfennig, rozs 7 m. 2 pfennig, árpa 7 m. 16 pfennig, zab 6 m. 30 pfennig.

Liszt.

Prága, márcz. 13. A lisztüzletben a lefolyt héten jobb forgalom állott be és különösen alsóbbrendü áru magasabb árak mellett volt eladható. A magyar malmok behozatala eddig még nagyon csekély. Jegyzéseink: Buzaliszt 0. sz. 22 frt, 1. sz. 20 frt 50, 2. sz. 19 frt, 3. sz. 14 frt 50, 4. sz. 12 frt, 5. sz. 9 frt 50, 6. sz. 6 frt 50. — Gabnaliszt 12 frt 50, barna 9 frt. Buzakorpa 4 frt 50—5 frt 25, gabnakorpa 6 frt, száz kilogrammonkint.

Trieszt, márczius 16. Lisztpiaczunkon a lefolyt héten kedvező maradt a hangulat. Különösen alsóbb rendü áru örvendett nagy keresletnek, de magas ára miatt a forgalom csekély maradt. Korpa változatlan. Megemlitést érdemel, hogy Magyarországból, febr. 27-től márczius 12-ig 14,680 métermázsa liszt és 1000 métermázsa korpa hozatott be.

Marhavásár.

— Utólagos jelentés a tegnapi marhavásárról. —

Bécs, márcz. 18. (Az „Egyetértés" távirata.) (St.-marxi marhavásár.) Összesen felhajtatott 2512 db és pedig: 2113 db magyar, 188 db lengyel és 211 db német faju. Nem szerint volt: 2405 db ökör, 58 db bika, 35 db tehén és 14 db bivaly. Bécs részére eladatott 1295 db, a vidék részére 1186 db, eladatlan maradt 31 db. Az árak következők: magyar hizott ökör 49—57.75, lengyel 53—56, német 52—58, bika 47—52, tehén 48—52.50, bivaly 44—48 frt, száz kilogrammonként. Lábon egy db ára 105—200 frt.

Sertésvásár.

Bécs, márczius 18. (Az „Egyetértés" távirata.) (St.-marxi sertésvásár.) Összesen felhajtatott 4121 db és pedig: 1208 db nehéz bakonyi, 1140 db közép és 1773 db malacz. Volt köztük: 1094 db magyar, 1773 db orosz-lengyelországi, 1089 db szerb és 165 db oláh. Az üzlet meglehetős élénk volt. Arak iránya emelkedő és a következők: nehéz bakonyi 38—42, közép 35—37, malacz 31—40 frt, szalonnna és zsir 50—54 frt száz kilogrammonként.

Gyapju.

Bécs, márcz. 17. A tulajdonosok nagy eladási kedve lehetővé tette, hogy a mult héten nyomott árak mellett körülbelül 250 metermázsa gyapju adatott el. Az eladott gyapju Brünn és Reichenbergbe szállittatik. Az eladott áru nagyobbrészt középfinom egynyiretü 105—115 frt, finom csak kevés vásároltatott Reichenberg részére 140 frttal. Az eladott gyapju nagyobbrészt 1877-iki, mely annak idején 56 kilogrammonként 15 frttal drágább volt. A gyapju-kereskedők most általában tartózkodnak a határidő üzlettől, ennek fő oka az lehet, hogy Londonban a gyapju iránya nagyon lanyha.

Bécs, márczius 16. Átutazó jägerndorfi, strakonitzi és brünni gyárosok, itt oly olcsó árak mellett vehettek gyapjut, hogy majdnem egész szükségletöket Bécsben fedezhették. A mult héten körülbelől 350 mm. gyapju adatott el. Középfinom egynyiretü 100—115, finom egynyiretü 130—150, muszka merino gyapju 136 frt. — A határidőüzlet csendes.

Vidéki-piaczok.

Zombor, márcz. 16. (Bárány Zsiga tudósitása az „Egyetértés" részére.) Az országutakon a közlekedés megint lehetséges, minek folytán utolsó hetivásárunk igen jól volt látogatva. A szállitások nagy része buzából állott, mely élénk vételkedv mellett folyton növekedő árakon vétetett. Ez okból eladók tartózkodók lettek és nagyobb árakat kérvén, sikerült is azokat elérniök. Zab vetési czélokra keresve mult heti álláspontját fenntarthatta. Többi gabnanemekben a forgalom gyér. Jegyzéseink: Buza 77 k. 8.40—8.60, 76 k. 8.—8.30, 75.5 k. 7.80—8,—, 75 k. 7.40—7.70, 74.5 k. 7.—7.20, 74 k. 6.50—7.—. Zab, csatorna 4.70—4.75—4.80, alsóbbrendü 4.50—4.60. Tengeri, cinquantin 4.—, nagyszemü 3.80, árpa 3.75—4.—, bab nagy fehér, névleg 6.—6.50 mmként kicsinyben. — Az időjárás nagyon változatos; e hó 14-kén két óra hosszáig esett a hó, este pedig fagy volt, mely a már kikelt zabnak és a tavaszi árpának kártokozott. — A téli vetések állása pompás.

Szabadka, márcz. 15. Tiszta buza legjobb 8, közép 7.10, kétszeres 6.20, rozs 5, árpa 4.40, zab 4.80, tengeri 3.60 métermázsánként.

Rozsnyó, márcz. 15. Buza 7.10, rozs 4.90, árpa 4, zab 2.30, tengeri 3.90, hektoliterenként.

H.-M.-Vásárhely, márcz. 15. Tegnapi hetivásárunkon a behozatal meglehetős nagy volt, miután azonban a vevők tartozkodók voltak, gazdáink kénytelenek voltak áruikat ismét hazaszállitani. A vasuti társulat tegnap óta a gabnaterhek átvételét beszüntette és igy az orosházi vonalon semmi sem szállitható, mi az egész üzlet pangását vonta maga után. Buza piros 8.75—8.80, sárga 7.50—8, árpa 4.20, tengeri 3.80 mmázsánként. Szalonna 19—20 forint 56 kilogrammként.

Vegyes közlemények.

Az értéktőzsdéről. Néhány nap óta az értéktőzsdén rohamos hausse-irány uralkodik. Szombat óta az osztrák hitelrészvények 7 frt, magyar hitelrészvények 6 frt, magyar aranyjáradék másfél százalék és magyar nyeremény sorsjegy 7 százalékkal emelkedett. Az itteni tőzsdére természetesen az gyakorol befolyást, hogy a külföldi piaczokon az árfolyamok rohamosan emelkednek. A hausse oka részben a békésebb politikai helyzet, de főleg az öszszes nagy piaczokon uralkodó nagy pénzbőségben keresendő. — Az angol bank néhány nap előtt fél százalékkal szállitotta le a kamatlábat, Bécsben elsőrendü váltókat 3 és fél százalékkal, tehát a bank kamatlábánál egy teljes százalékkal olcsóbban, számitolnak le. Miután a fölösleges pénzt nem lehet teljesen az ipar és kereskedelembe fektetni, az tehát a tőzsdére kerül és elősegiti az értékpapirok gyors emelkedését. A tőzsdén azon nézetben vannak, hogy még csak a hausse kezdetén állnak. Természetes, hogy e nézetben nem tanácsos föltétlen megbizni, mert a legkisebb kedvezőtlen eset egyszerre megsemmisitheti az egész hausset.

⁑ **Pestmegye lótenyésztő bizottsága** tegnap d. u. Korizmics K. Zsigmond elnöklete alatt ülést tartott. A bizottság utolsó ülésében elhatározta, hogy a miniszterium által kiküldött közös hadseregbeli tiszt, a kiállitásoknál a jegyzőkönyvet nem mint a miniszterium képviselője. hanem egyszerüen mint a bizottság tagja irja alá. A tegnap megtartott ülésben elnök jelenti, hogy az utolsó kiállitásnál a bizottság ezen határozata értelmében járt el, a mennyiben a jegyzőkönyvet a kiküldött által, csak a bizottság határozatának értelmében akarta aláiratni, azonban a minisztertől egy határozott utasitást kapott, hogy jövőben kötelességének ismerje megengedni a közös hadtisztnek, a jegyzőkönyvet mint a miniszterium képviselőjének aláirdi. Elnök kéri a bizottságot, — miután a miniszt. rendelet előtt ugy is meg kell hajolni, hogy vegye azt tudomásul. A bizottság részéről gróf Nemes ama inditványa fogadtatott el, melyszerint az ügy a napirendből egyszerüen kihagyatik, mindaddig, mig a tiszt és a bizottság közt ellentétes állapot nem áll elő. A tenyészlovak jutalomdij kiosztása ez ideig H.-Szt.-Miklóson május 11-én, Gödöllőn junius 12-én, és Czegléden julius 20-án lesz. A méncsikók vásárlás helye szintén Czegléden történik julius 20-án. Végül megállapittatott, hogy a ménelepeknél a felügyeletet ugyan azok fogják vezetni, kik által ez tavaly történt. — Ezzel a gyülés véget ért.

⁑ **Az esetleges kölcsön Szeged felépitésére** és a Tisza szabályozására bécsi lapok szerint nagyon könnyen és gyorsan lesz megköthető. A bécsi lapok a rokonszenvben találják indokát a kölcsön könnyü megkötésének, azt hiszik azonban, hogy a pénzpiaczokon uralkodó roppant pénzbőség is nem csekélyebb indok.

⁑ **A magy. hitelbanknak** egy pesti consortium ajánlatot tett, hogy megveszi két malmát négy millió forintért. A hitelbank az ajánlatra azt válaszolta, hogy nem vehet figyelembe oly ajánlatot, mely nem felel meg a malmok mérlegértékének (1225 millió forint.)

⁑ **Milano városi sorsjegy.** A márcz. 16-ikán megejtett huzásnál a következő öt sorszám huzatott ki: **1121. 3318. 3627, 3976** és **6157**. E sorszámokból a következő harminczhat nyerőszám huzatott ki: az **50,000** lira főnyeremény az 1121 sorszám 45. számára esett, a második **1000** lira nyeremény 1121 sorszám 98 számra és a harmadik **500** lira nyeremény 3976 sorsz. 74 számra. Továbbá **100** lirát nyertek: 1121 sorszám 1 szám, 3318 sorszám, 21 és 37 szám, 3627 sorszám, 27 szám és 6157 sorszám **3** szám. **50** lirát nyertek: S. 1121 sz. 97, s. 3976 sz. 53 és 72, s. 6157 sz, 28 és 93. Végre **20** lirát nyertek: S. 1121 sz. 2, 3, 6, 53 és 91, s. 4318 sz. 52, 67, 70, 71 és 86, s. 3627 sz. 38, 63, 80 és 98. s. 3976 sz. 45 és 78 és végre s. 6157 sz. 77 és 87. A fentemlitett sorszámok többi 464 száma egyenkint **10** lirát nyertek. A nyeremények jun. 15-től fognak kifizettetni a milanoi városi pénztárnál.

**A beszterczei vidéki takarékpénztár 60.000 frtnyi részvénytőke után 10.365 frt 27 kr. tiszta nyereményt tüntet ki.

⁑ **Az Athenaeum"** irodalmi és nyomdai részvénytársulat tegnap tartá Cséry elnöklete alatt ez évi rendes közgyülését. Elnök a gyülés határozatképességét — 24 tag 411 részvényt deponált — kinyilvánitván, felolvastatja az évi jelentést, melyből a következőket emeljük ki: Az 1878-iki év tiszta jövedelme 138,528 frt. Ha ez összegből osztalékul minden részvény után 35 frt, és az igazgatósági és fölügyelői illetékek levonatnak, fennmarad még 29,589 frt 47 kr. Az igazgatóság helyén levőnek látja, hogy az érintett maradványból 29,478 frt 47 kr. a tartalékalapba helyeztessék, mely ennek folytán az alapszabályok 42. §-ában előre látott 70,000 frt magasságig kiegészittetnék. Ezek után maradna még a tiszta jövedelemből 110 frt 60 kr. Az igazgatóság ennek alapján inditványozza, hogy a közgyülés 35 frtnak osztalékul leendő kifizetését, 29,478 frt 47 krnak a tartalékalapba helyezését és 110 frt 60 krnak a jövő év számlájára átvitelét határozza el. A közgyülés az igazgatósági inditvány értelmében határozott, s egyszersmind az igazgatóság által a tiszavidéki árvizkárosultak javára megszavazott 500 frtot is elfogadta.

⁑ **A nagy-kanizsai bank-egyesület** a mult évről a következő mérleget állitott fel: Vagyon: Pénzkészlet 18,264 frt 73 kr., tárcza 558,908 frt 26 kr., alapitási számla 5,839 frt 35 kr. adósok 5,500 frt, értékpapirok 7,442 frt, aranyérmek 270 frt 54 kr., ezüstérmek 85 frt, szelvények 5011 frt 90 kr. Teher: Részvénytőke 200,000 frt, betétek 149,459 frt 28 kr., hitelezők folyó számlában 217,916 frt 21 kr., átmeneti kamatok betétekről 3154 frt 73 kr., váltókról 4757 frt 72 kr., tartaléktőke 2167 frt 17 kr., jelenléti jegyek 1866 frt, 1 darab részvényszelvény 9 frt 75 kr., nyeremény mint egyenleg 20,042 frt 92 kr.

Lehetetlen volna felsorolni mindazon csapásokat, melyek Európát a középkorban pusztitották. Az elemek mintegy összeesküdni látszának az emberiség pusztitására. Szélvészek, irtóztató fagyos telek, döghalál, éhség egymást felváltva következtek. Legtöbbet szenvedett Németország és Hollandia, hol az emlitett csapásokon kivül még iszonyu felhőszakadások és árvizek is rombolták a városokat és falvakat. Hollandiában a tenger áttörte a gátakat és egész tartományokat öntött el. — Nagyon kevesen menekültek meg a pusztitó elem elől. Ezen katasztrófa inditotta egyébiránt a németalföldieket arra, hogy roppant védgátak által magukat óvják a tenger kirontásai elől. Egy izben azonban a hollandusoknak a tengerár segitségül is szolgált, midőn a XVI. század vége felé Ferencz anjoui herczeg egy roppant sereggel Németalföldbe rontott és a hollandusok a gátakat átmetszették, ugy, hogy Anjou seregének nagy része ott veszett s maga is csak nagy bajjal menekülhetett meg.

1592-ben Párisban és környékén ujra éhség tört ki, ugy hogy a hullák csontjaiból készitettek lisztet, melyet Montpensier herczegnő kenyerének neveztek, mivel ő volt az, ki azt feltalálta, de mindnyáján, kik ezen kenyérből ettek, meghaltak.

A harmincz éves háboru alatt Németországban, jelesül Wethphaliában, ismét nagy árvizek támadtak, melyek egész kerületeket elöntöttek. A Rajna, a Mosel és más folyók annyira kiöntöttek, hogy egész Westfália tengerhez hasonlitott.

Nem szabad még feledünk azon irtózatos csapást sem, mely 1665-ben London városát érte. Nem is volt ez egy rendbeli szerencsétlenség, hanem kétféle alaku. Először a dögvész tört ki ezen városban, mely majdnem 80,000 emberi áldozatot ragadott el és alig kezdett ezen irtózatos kór szünni, midőn a London-hid közelében tüz ütött ki, mely három napig tartott, valamennyi a London hidjára épitett házat elhamvasztott — a london hid ugyanis egészen be volt épitve házakkal és egy nagy utczát képezett, mely a Cityt Southwark külvárossal összekötötte — azonkivül még 13,000 ház és 89 templom égett el, ez utóbbiak közt a régi szent Pál temploma is. A romok 436 hold területet foglaltak el. Valamint a döghalál, ugy ezen tüz is igen sok ember életébe került, kivált sok beteg ember, nő és gyermek égett oda, kiket nem lehetett többé megmenteni.

A tizennyolczadik század emlékezetes marad a világ történelmében, mivel ekkor volt a nagy földrengés Lissabonban 1777-ben. A földrengés maga három napig tartott rövid szünetekkel. A város legnagyobb része elpusztult s több mint 18,000 emberélet veszett ott el. Még azok, kik a szabadba a városon kivül kerestek menedéket, sem kerülhették el a halált, mivel sokak alatt a föld megrepedezett és elnyelte őket. A föld hasadékaiból tüz és büzös füst rontottak ki. A szerencsétlenséget egy irtózatos vihar is növelte, mely oly nagy volt, hogy a tengeren állomásozó hajók horgony-lánczait elszakitotta, a hajókat egymáshoz csapta és ezek egészen összezuzódtak, ugy hogy a tengeren is sok ezer ember veszté életét.

A mult század vége felé, valamint a jelen század elején Európa különféle országaiban uralkodott éhség és döghalál, jelesül az utóbbi Spanyolországban, mely Sevillában és Cadixban irtóztatóan pusztitott. Francziaországban rendkivül kemény tél és éhség egyidejüleg uralkodott 1778-ban és 1879-ben, nem különben Erdélyben és Irhonban is. Az éhség ezrenkint ragadta el az áldozatokat. A nyomor oly nagy volt Erdélyben, hogy az emberek a fák kérgéből csináltak lisztet. Az Irhonban éhség által a jelen században elhalt lakosok számát mindössze az összlakosság egy nyolczadára, az az majdnem egy millióra teszik.

De nemcsak Európa szenvedett sokat elemi katasztrófák által, hanem Amerika is, hol kivált Dél-Amerikában, Peruban és Guatemalaban irtóztató földrengések roppant károkat okoztak. Kivált Lima, Peru fővárosa szenvedett legtöbbet. A jelen század elején két izben oly erős földrengés volt ott, hogy egyetlen egy ház sem maradt meg és sok ezer ember veszett el a romok alatt.

1831-ben az elemi csapásoknak egy uj neme merült fel Európában egy irtózatos járvány alakjában, mely azóta Európában egészen meghonosult. Ezen járvány az ázsiai cholera vagy epemirigy volt, mely Muszkaországból Lengyel és Magyarországon át Európa valamennyi országait bejárta. Voltak városok és helyek, hol a lakosságnak egy nyolczada, sőt hatoda pusztult el, jelesül nálunk Magyarországban, kivált Temesvárott, hol 14,000 lakos közül 2500 halt el epemirigyben, kevesebb mint egy hó leforgása blatt.

Ezen borzasztó járvány egész legujabb időkig szórványosan lép fel majd egyik majd másik országban. Igy jelesül 1854-ben London némely utczáiban roppantul dühöngött, annyira, hogy ezekben alig maradt életben az ott lakók hat százaléka.

Örökké emlékezetes marad Magyarországra nézve az 1838-ki borzasztó elemi katasztrófa, midőn a Duna árja Pest városát elpusztitotta. Az összedőlt házak számát 2100-ra tették és a vizbe fultak számát 132 lélekre. Azonban ezen katasztrófa, bármennyire borzasztó volt is, ahoz, mely csak az imén térte Szeged városát, korántsem hasonlitható.

Nem szabad még egy irtózatos elemi katasztrófát, mely Amerikában fordult elő, emlitetlenül hagynunk, melyhez hasonlóra alig emlékezik a történelem. Ez egy iszonyu földrengés volt 1843-ban, Guadelupeban, mely tartománynak fővárosát Port-au-Pitret a föld a szó legszorosabb értelmében elnyelte, ugy hogy annak nyoma sem maradt. Az épületekkel az emberek is oda vesztek. Alig maradt meg a lakosságból egy két ember, ki valami rendkivüli csoda által menekült meg, hogy tanuskodhassék a történt szerencsétlenségről.

Épp ugy a jelen, mint a mult időkből csak a legkiválóbb katasztrófákat emlitettük fel, annélkül hogy olyanokat is soroljunk fel, melyek majdnem mindennaposok vagy rendszeresek, p. o. viharok, tengeren és szárazon stb. effélék.

Ha némely hires geolog állitását valónak tekintjük, kik azt mondják, hogy a földteke jelenlegi alakját elvesztheti, vagy a föld egy borzasztó átalakuláson fog átmenni, hogy vagy egészen megfagy, vagy hogy a tenger lepi el a föld felületét, vagy hogy el ég, mivel a föld kérge alatt örökké égő tüz van, mely által ezen kéreg évenkint veszt valamit tömörségéből, akkor képzelhetni, hogy mindazon katasztrófák, melyek a földet és lakosságát pusztitották, még legtávolabbról sem hasonlithatók azon borzasztó általános romláshoz, mely még a későbbi nemzedékek előtt áll és azoknak tökéletes elpusztitásával fogna végződni.

Az emberi ész és szorgalom mind ezen katasztrófákkal szemben igen hiányosnak bizonyult be és bármi óriásiak legyenek is az óvintézkedések egy ily elemi katasztrófa elháritására, ezen küzdelemben az emberi erő az elemek ellenében mindig eltörpül, ugy annyira, hogy az embernek nem is jut eszébe magát bizonyos katasztrofáktól, például a földrengésektől, megóvni akarni, mivel előre beismeri tehetetlenségét.

Kászonyi Dániel.

Figyelmeztetés. Helyi közlekedési szolgálat a szerb Dunapart hosszában. A helyi közlekedési szolgálat Báziásról és Báziásra a szerb Dunapart hosszában az osztrák állam vasut társaság hajói által következőleg történik. Fölfelé: Báziásról, Dubrovitza, Szemendria és Belgrádra minden kedden és pénteken a Budapestről közlekedő vasuti vonat megérkezte után. Lefelé: Belgrádról, Szemendria, Dubrovitza és Báziásra minden szerdán és vasárnap reggel a Zimonyból jövő első helyi gőzhajó megérkezte után.

Napirend márczius 19-én.

Naptár. Szerda. Kath.: József. Prot.: József. Görög-Orosz: 7. Basili. Napkél 6 óra 9 perczkor. Nyugszik 6 óra 7 perczkor.

Muzeumban nyitva van a képtár d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.

Képviselőház ülést tart d. e. 10 órakor.

Főv. közgyülés d. u. 4 órakor.

Pestmegye közgyülése d. e. 10 órakor.

Természettudományi társulat ülést tart d. u. 5 órakor az akadémiában.

Magy. mérnök és épitész egylet felolvasást tart a régi Lloyd épületben d. u. 6 órakor.

Orsz. gazdasági és tanszermuzeum d. e. 10—12 és d. u. 2—4 órák közt nyitva.

Orsz. képzőmüvészeti csarnok d. e. 9 órától d. u. 5 óráig nyitva.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.

Akademiai könyvtár nyitva d. u. 3—7 óráig.

Egyetemi könyvtár d. u. 4—8 óráig nyitva.

Az állatkert nyitva egész nap.

Hajóforgalom márcz. 17-én.

A főv. Dunabalparton a következő jármüvek kötöttek ki: Vallies Náthán 4 talp komáromból 100 mm. deszkával. Romayer Ferencz mh. Szivacsról 2460 mm. buza. Mikolai János mh. 400 mm, szerszámfa Verőczéről. Veisz és Neuman mh. 500 mm. buza, 500 mm. kuk., 160 mm. bab, 160 mm. köles, 100 mm. árpa Tolnáról. Luczenbacher Pál mh. 2900 mm. kőszén Tátról. Luczenbacher Pál mh. 2900 mm. kőszén Tátról. Jobbágy István dereglye 40 mm. vöröshagyma Négyedről. Pfflanczer Mátyás mh. 50 mm. épitőfa, 3 met. m. fekete szurok, 150 mm. fazekas edény, kocsikenyő 12$\frac{1}{2}$ mm. Pozsonyból. Vallenfeld Károly mh. 80 mm. falkő Visegrádról. Vallenfeld Károly mh. falkő 80 mm. Visegrádról.

Kivonat a hivatalos lap márcz. 18-iki számából.

Árverések a fővárosban. Rudolf János 4360 frtrn b. ingatl. I—III. ker. jbiróságnál april 16., máj. 16. Langheinrich Frigyes K. S. 60 954 frtra b. ingatl. bpesti tvszéknél april 7. Bohn Benedek 18,585 frtra b. ingatl. I—III. ker. jbiróságnál márcz. 26.

Árverések a vidéken. Zsireszku Ilia 2688 frtra b. ingatl. Partoson (módosi jbir.) april 18., máj. 19. Parvescu Zakarie 8600 frtra b. ingatl. Brassóban april 21., máj. 26. Prenner Mária 22,500 frtra b. ingatl. Fejértemplomban máj. 23., jun. 23. Felszeghy Ábrahámné 1070 frtra b. ingatlanai Ó-Liszkán (tokaji jbir.) márcz. 24. Madinesa Joszim 3380 frtra b. ingatl. Petromán (csákovai jbir.) april 17., máj. 17. Mészöly Lőrincz 1100 frtra b. ingatl. Urhidán (sz.-fehérvári tszék) márcz. 17., april 17. Jellinek Ignácz 3706 frtra b. ingó Lippán márcz. 28. Virsolyi Istvánné 2254 frtra b. ingó Heő-Papin (miskolczi tszék) márcz. 31., máj. 8. Tóth Dániel 2900 frtra b. ingatl. Verőczén (b.-gyarmati tszék) ápril 4., máj. 13. Zugrov Freszina 1261 frtra b. ingatl. Tövisen (n.-enyedi jbir.) april 23., máj. 23. Prokopi Ábrahám 4030 frtra b. ingatl. Battán (sz.-fehérvári tszék) márcz. 27. Marossy Ida 2580 frtra b. ingatl. N.-Váradon márcz. 27. Petrovits György 1763 frtra b. ingatl. Szőreghen (n.-kikindai tszék) april 17., máj. 17. Szabó József 1972 frtra b. ingatl. Nagytótfaluban (pécsi tvszék) ápril 12., máj. 12. Csernyeszku Toma 1797 frtra b. ingatl. Szaravollán (n.-szt.-miklósi jbir.) márcz. 17. K. Tóth István 1235 frtra b. ingatl. B.-Aranyoson (nyiregyházi tvszék) ápril 23., május 26. Bárán Lajosné 10,090 frtra b. ingatl. Zilahon april 17., máj. 19. Waldmann Eliásné 1341 frtra b. ingatl. N.-Váradon márcz. 31. Szőke Mihály 3805 frtra b. ingatl. Kunszentmiklóson ápril 15., máj. 16. Miesik Pál 2777 frtra b. ingatl. Csókán (n.-kikindai tszék) april 17., máj. 17. Zsavits Pál 3299 frtra b. Pirniczán (kulai jbir.) april 20., máj. 25. Gede András 15,923 frtra b. ingatl Péren (győri tvszék) april 23., máj. 26. Poppov Nika 2378 frtra b. ingatl. Csenyén (n.-kikindai tvszék) ápril 26., máj. 16. Uhlár Sámuel 1959 frtra b. ingatl. Tályán (tokaji jbir.) márcz. 24., april 24. Német Erzsébet 1240 frtra b. ingatl. Tokodon april 11. Glück Rózália 1817 frtra b. ingatl. Berczelen (nyiregyházi tszék) april 23., máj. 29. Szabó Ferencz 1455 frtra b. ingatl. Farkasdon (nyitrai tszék) ápril 21., máj. 21. Szőke György 1180 frtra b. ingatl. Kemenes-Hőgyészen (szombathelyi tvszék) april 22., máj. 23. Rettegi Sándor 14,694 frtra b. ingatl. N.-Sályiban (tordai tvszék) april 9. Iszák György 2500 frtra b. ingatl. R.-Kovácsiban (szombathelyi tvszék) april 22., máj. 23. Popovits Ilona 20,000 frtra b. ingatl. Adán (zentai jbir.) márcz. 28., april 28. Olajos János 2280 frtra b. ingatl. Gyomán márcz. 31., máj. 1. Hennemann Franciska 1558 frtra b. ingatl. Verseczen april 7., máj. 7. Leitner Mártonné 15.204 frtra b. ingatl. Nyir-Bélteken (n.-kállói jbir.) april 3. Mark György 2320 frtra b. ingatl. Kétegyházán (b.-gyulai tszék) márcz. 27. Papp András 1350 frtra b. ingatl. Igriczíben (miskolczi tvszék) márcz. 24. Hajduska Salamon 4000 frtra b. ingatl. Temesvárott márcz. 24. Zelmanovits Samu 2100 frtra b. ingatl. Bártfán april 22., máj. 26. Szél János 1200 frtra b. ingatl. Uj-Kigyóson (b.-csabai jbir.) márcz, 29. Zekeli Róbert 10,742 frtra b. ingó Brassóban april 3.

Kalauz.

Miniszterelnökség Budavár, gróf Sándor-palota. Hiv. fogadás szerdán délután 5—6 óráig.

Honvédelmi miniszterium Budavár, Szt.-Háromság-tér 123. sz. Hiv. fogadás, vasárnap déli 10—2-ig mindenkor előleges feljegyzés mellett.

Belügyminiszterium Budavár, országház. Hiv. fogadás csütörtök d. u. 1– 2 óráig.

Pénzügyminiszterium Budavár, Sz.-Háromság-té 124. sz. Elfogadás, szerdán d. u. 5—6 óráig.

Földmiv. ipar s keresk. miniszterium Budapesten Ferencz József-tér Nákó-féle házban. Hiv. fogadás, szerdán d. u. 5—6 óráig.

Közlekedési miniszterium Pest, tükör-ntcza 1. sz. Hiv. fogadás, csütörtök d. u. 5—6 óráig.

Igazságügyminiszterium Pest, Deák-utcza 14. sz. Hiv. fogadás rasárnap d. e. 11 órától d. u. 2 óráig.

CSÁVOLSZKY LAJOS

felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos.

Nyilt-tér.

Szegedre.

Hogy a beállott rettenetes szerencsétlenség enyhitéséhez lehetőleg hozzájárulhassunk, készek vagyunk, azoknak, kik Szegeden laktak és intézetünknél életre biztositva vannak, épugy a tulélési, mint halál-eseti-bárczára a tartalék teljes magasságaig az alapszabályszerü előleget

4% négy százalékos

kamatra nyujtani.

Butorokért, melyek nálunk tüzkár ellen biztositva voltak és a vésznek áldozatul estek, a **még futó dij készpénzben visszafizettetik.**

Budapest, 1879. márczius 18-án.

A trieszti cs. kir. szab. Assicurazioni Generali

magyarországi vezér-ügynöksége

Ellenberg, Krellwitz, Rott.

Iroda:

Dorottya-utcza 10. sz. az intézet házában.

Megnyitási jelentés,

Nadler testvérek

Uri-ruha-üzletünknek, az idő viszonyoknak megfelelő *fiók üzletét* mai napon nyitottuk meg

Budapesten, Deák-utcza és Deák-tér sarkán.

Mi, t. vevőink többszörös kivánatának hiszünk azáltal megfelelni, ha figyelmünket különösen az *olcsóság* és a *szép szabásra* forditjuk. Azon helyzetben leszünk, hogy nemcsak mint eddig, készitményeink *minősége*, hanem azok *olcsósága* által is eleget tevén, ezáltal minden versenynek sikeresen ellenálhassunk, és kérjük becses megrendeléseiket. Tisztelettel

Nadler testvérek uri-ruha-üzlet fiókja:

Budapesten, Deák-utcza és Deák-tér sarkán.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesittetnek.

Vasuti szállitó-levelek.

Az uj minta szerint, czégnyomással vagy anélkül nálunk megrendelhetők és pedig:
1000 drb teherszállitó-levél . . 5 frt.
1000 „ gyorsszállitó-levél . . 6 frt 50 krért.

Mindennemü más nyomtatványok nálunk szintén **igen jutányos árakon** megrendelhetők és vidéki megbizások pontosan és csinosan elkészittetnek.

Schlesinger és Wohlauer

könyvnyomda

rostély-utcza, Károly-laktanya.

Rendkivül leszállitott áron.

Az „Egyetértés" kiadóhivatalában (himző-utcza 1. sz.) kapható

„UTOLSÓ BEBEK"

történeti regény 3 kötetben, irta **Pétery Károly**

Ára a 3 kötetnek 3 frt helyett csak 1 frt 50 kr.

Budapesti szinlapok.

Szerda, márczius 19-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

Ármány és szerelem.

Szomorujáték 5 felv. Irta Schiller F. Forditotta Paulay Ede.

Személyek:

Walter	Feleki	Miller	Szigeti J.
Ferdinánd	Nagy I.	Neje	Szathmáryné
Kalb	Vizvári	Luiza	Márkus E.
Lady Milford	K. Jászay M.	Zsófi	Györgyné N. I.
Wurm	Bercsényi	Komornok	Pintér

Kezdete 7 órakor.

NÉP-SZINHÁZ.

SOLDOSNÉ LUIZA asszony mint vendég.

A piros bugyelláris.

Eredeti népszinmü dalokkal 3 felv, irta Csepregby F.

Személyek:

Török	Eőry	Peták	Tihanyi
Zsófi	SOLDOSNÉ	Boros	Egri
Julia	Párténytyné	Pennás	Fgyüd
Menczl	Komáromi	Hájas	Horváth
Huszárkapit.	Karikás	Kósza	Vidor
Csillag	Tamássy	Kata	Klárné

Kezdete 7 órakor.

Vasut közlekedési utmutató.

A vonat indul	A vonatok minősége	Indulási idő
Az osztrák államvaspálya indóházából.		
Budapestről, Vácz, Esztergom, Pozsony Bécs felé a	gyors vonat	8 óra 30 p. regg.
	szem. vonat	9 óra 10 p. d. e.
	„ „	9 óra 30 p. este
Budapestről Érsek-Ujvárig	vegyes von.	11 óra 35 p. d. e.
Budapestről Nagy-Marosig	„ „	4 óra — p. d. u.
Budapestről Czegléd, Szeged, Temesvár, Orsova felé	szem. vonat	7 óra — p. este
	„ „	10 óra 40 p. éjjel
	vegyes von.	6 óra 55 p. regg.
Budapestről Czegléden keresztül, Szolnok, Arad, Temesvár felé	szem. vonat	7 óra 15 p. „
	„ „	6 óra 8 p. d. u.
Budapestről Czegléden keresztül Püspök-Ladány, N.-Várad, Kolozsvár felé	szem. vonat	7 óra 30 p. regg.
	„ „	6 óra 8 p. d. u.
Budapestről Czeglédig	vegyes von.	2 óra 45 p. d. u.
A magyar államvasut (losonczi) indóházából.		
Budapestről Hatvan, Losoncz, Ruttka Oderberg felé	gyorsvonat	6 óra — p. regg.
	vegyes von.	11 óra 3 p. d. e.
	„ „	3 óra 6 p. d. u.
Budapestről Hatvan, Miskolcz, Kassa Lemberg felé	szem. vonat	7 óra 35 p. regg.
	vegyes von.	11 óra 3 p. este
Budapestről Hatvanig	helyi vonat	5 óra 47 p. d. u.
A déli vasut (budai) indóházából.		
Budapestről, Székesfehérvár, Kanizsa Pragerhof, Trieszt felé	szem. vonat	7 óra 10 p. regg.
	„ „	9 óra 35 p. este
Budapestről, Székesfehérvár, Veszprém, Szombathely, Grátz felé	szem. vonat	7 óra 10 p. regg.
	vegyes von.	11 óra — p. d. e.
Budapestről, Kis-Czell, Pápa, Győr, Uj-Szőny felé	„ „	7 óra 10 p. regg.
Budapestről Kanizsáig	vegyes von.	11 óra —. p. d. e.

A vonat megérkezik	A vonatok minősége	Megérkezési idő
Az osztrák államvasut indóházába		
Bécs, Posony, Esztergom, Vács felől a	gyorsvonat	10 óra 15 p. este
	személy von	5 óra 38 p. d. u.
	vegyes von.	6 óra 7 p. regg.
Érsekujvárról	„ „	12 óra 20 p. d. e.
Nagy-Marosról	„ „	8 óra 47 p. regg.
Orsova, Temesvár, Szeged, Kecskemét felől a	gyorsvonat	8 óra 8 p. regg.
	szem. vonat	7 óra 53 p. este
Kolozsvár, Nagy-Várad, Püspök-Ladány felől	vegyes von.	8 óra 31 p. este
	„ „	8 óra 45 p. regg.
	„ „	6 óra 35 p. regg.
Czeglédről	„ „	11 óra 54 p. d. e.
A magyar államvasut (losonczi) indóházába.		
Oderberg, Ruttka, Losoncz felől	gyorsvonat	11 óra 1 p. este
	vegyes von.	11 óra 55 p. d. e.
Lemberg, Szerencs, Miskolcz, Hatvan felől	szem. vonat	8 óra 17 p. este
	vegyes von.	6 óra 14 p. regg.
A déli vasut (budai) indóházába.		
Trieszt, Pragerhof, Kanizsa, Székesfehérvár felől	pósta vonat	8 óra 16 p. regg.
	„ „	8 óra 35 p. este
Grátz, Szombathely, Veszprém felől	szem. vonat	8 óra 36 p. este
	vegyes von.	3 óra 13 p. d. u.
Uj-Szőny, Győr, Pápa, Kis-Czell felől	„ „	8 óra 35 p. este
Kanizsáról	„ „	3 óra 13 p. d. u.

Meteorologiai jegyzetek.

A meteorologiai magy. kir. központi intézet időjárás távirati jelentései 1879. évi márcz. 17-ről, reggeli 7 óra.

Észlelési állomás	Légnyomás m m	Hőmérséklet C°	Szél iránya	Szél erősség	Felhőzet
Bregenz	765.7	+ 0.2	—	—	derült
Prága	763.2	+ 0.1	É	1	borult
Bécs	766.2	+ 1.7	ÉNy	1	derült
Sopron	765.4	+ 1.3	É	1	felhős
Magyar-Óvár	765.4	0.0	—	—	derült
Trencsén	764.1	+ 3.8	É	1	felhős
Beszterczebánya	762.2	+ 0.9	—	—	derült
Budapest	763.1	+ 1.7	Ny	5	„
Szolnok	761.3	+ 3.2	Ny	3	„
Debreczen	761.9	+ 3.0	Ny	3	felhős
Ungvár	759.6	+ 2.9	D	3	eső
Szathmár	760.2	+ 4.4	D	3	felhős
Nagy-Szeben	761.4	+ 4.0	Ny	1	eső
Orsova	762.8	+ 4.8	—	—	felhős
Szeged	—	—	—	—	—
Csáktornya	—	—	—	—	—
Zágráb	764.1	+ 4.8	ÉK	3	derült
Fiume	764.4	+ 9.2	K	1	„
Póla	765.5	+ 8.5	—	—	„
Lesina	764.7	+ 10.6	—	—	borult
Temesvár	765.2	+ 5.6	DNy	1	„

A megelőző 24 óra alatti tünemények. A légnyomás kevesat változott. A hőmérsék nagyobbrészt kevéssel sülyedett, Sopronban 6.3 fokkal. Eső Prága 2, Trencsén 2, N.-bánya 2, Ungvár 5, Szatmár 3, N.-Szeben 4 mm. Ozon Budapesten nappal 7, éjjel 7. A tenger Fiume, Pola és Lesina mellett csendes.

Vizállás és időjárás.

Márczius	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik:	Időjárás
18	Budapesten	3.10	—	áradt	tiszta
18	Pozsony	2.45	—	apadt	
18	M.-Szigeten	0.66	—	apadt	derült
18	Szatmáron	1.10	—	apadt	eső
18	Tokajban	5.43	—	„	eső, szél
18	Szolnokon	6.55	—	„	szél
18	Szegeden	7.70	—	—	tiszta
17	Aradon	0.13	—	—	száraz
17	Nagy-Becskereken	1.20	—	—	„
17	Bezdánnál	—	—	—	—
17	Verbászon	1.78	—	—	szél
17	Eszéken	—	—	—	—
17	Barcson	—	—	—	—
—	Mitrovitzon	—	—	—	—
—	Zimonyban	—	—	—	—
18	Sziszeken	3.80	—	apadt	száraz
18	Ó-Orsován	4.66	—	apadt	felhős